

Katja Jämsä ja Jenna Kylmäperä

VALMISTUNEIDEN OIKEUSTRADENOMIEN URAKEHITYS

Opinnäytetyö

Tradenomi (AMK)

Liiketalouden koulutus

2021

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tutkintonimike	Tradenomi (AMK)
Tekijä/Tekijät	Katja Jämsä ja Jenna Kylmäperä
Työn nimi	Valmistuneiden oikeustradenomien urakehitys
Toimeksiantaja	Tradenomiliitto TRAL ry
Vuosi	syyskuu 2021
Sivut	64 sivua, liitteitä 5 sivua
Työn ohjaaja(t)	Päivi Ollila

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyössämme käsittelemme oikeustradenomien työllistymistä oikeushallinnon alaisiin tehtäviin. Tutkimuksemme tarkoitus oli selvittää, millaisia tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia oikeustradenomit työssään kohtaavat. Opinnäytetyön toimeksiantajanamme toimi Tradenomiliitto. Käytimme tutkimuksemme kvantitatiivista sekä kvalitatiivista tutkimusotetta. Toteutimme tutkimuksemme Webropol-kyselyn ja teemahaastatteluiden avulla. Kyselyn avulla meillä oli mahdollisuus tavoittaa suurempi vastaajajoukko kuin haastatteluiden avulla.

Tutkimuksemme selvitimme, missä kyselyyn vastanneet oikeustradenomit työskentelevät ja missä he olivat suorittaneet työharjoittelunsa. Selvitimme myös, mikä merkitys työharjoittelulla oli ollut heidän työllistymisensä kannalta. Kyselyn avulla selvisi myös, kuinka kauan opintojen jälkeen vastaajilla oli mennyt työllistymiseen. Selvitimme myös, millaisia työtehtäviä vastaajilla oli.

Haastatteluiden avulla selvitimme, olivatko opinnot olleet haastateltavien mielestä laadukkaita ja pärjäisikö heidän työssään ilman kyseistä koulutusta. Haastateltavat toivat esille myös asioita siitä, mitä voisi parantaa koulutuksessa. He toivat myös esille, että heidän täytyi kehittää paljon taitojaan opintojen jälkeenkin.

Tutkimuksemme lopuksi tulimme siihen tulokseen, että hyvä työharjoittelu- paikka opintojen aikana edistää työllistymistä valmistumisen jälkeen ja opinnot antavat hyvän pohjan työelämää varten. Tutkimuksesta selvisi, että naisia työllistyy julkiselle sektorille miehiä enemmän. Julkisella sektorilla on monia työtehtäviä, joihin oikeustradenomit voivat työllistyä.

Asiasanat: oikeustradenomikoulutus, työllistyminen, oikeushallinto, tiedot, tiedot

Degree	Bachelor of Business Administration (BBA)
Author (authors)	Katja Jämsä and Jenna Kylmäperä
Thesis title	Career development for BBA degree graduates specialized in law
Commissioned by	Professionals of Business and Technology
Time	September 2021
Pages	64 pages, 5 pages of appendices
Supervisor	Päivi Ollila

ABSTRACT

In our thesis, we dealt with employment in judicial administration duties of the BBA who are specialized in law. The purpose of our study was to find out what kind of knowledge and abilities Bachelor of Business Administration who are specialized in law face in their profession. The thesis was commissioned by Professionals of Business and Technology. Both quantitative and qualitative methods were used in the thesis. We did our study by using Webropol survey and theme interview. With the help of the survey, we were able to reach bigger group of respondents than with the interview.

In the study, we researched where BBA specialized in law are working and where they did their internship. We also considered the internship relative to its meaning to employment. From the survey responses we found out how long it took to get a job after graduating. We also researched what duties the respondents had.

With using the theme interview we tried to find out did the interviewee find the Business Administration law studies high-quality and would they be able to manage in their current job without the education. Interviewees brought up matters that could be improved in the education. They also brought up that they had to improve a lot their own skills after the studies.

In our study, we came to a conclusion that good internship place during the studies improves the ability of employment after graduating and the Business Administration law studies gives great foundation for working life. Our study also confirmed that women tend to find work in the public sector more than men. There are many jobs in the public sector where BBA specialized in law can be employed.

Keywords: BBA degree program specialized in law, employment, judicial administration, knowledge, abilities

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Tutkimuksen tarkoitus, tavoitteet ja rajaus.....	6
1.2	Aiemmat tutkimukset aiheesta.....	7
2	OIKEUSMINISTERIÖ.....	8
2.1	Oikeushallinto.....	9
2.2	Valtion virka ja virkasuhde.....	10
3	OIKEUSTRADENOMIKOULUTUS.....	13
3.1	Oikeustradenomikoulutuksen synty.....	13
3.2	Ammattikorkeakoulu Suomessa.....	15
3.3	Liiketalouden koulutusohjelma.....	16
3.3.1	Ydinosaaminen.....	18
3.3.2	Juridiikan täydentävä osaaminen.....	20
3.3.3	Harjoittelu.....	21
3.3.4	Opinnäytetyö.....	22
4	TRADENOMIEN TYÖLLISTYMINEN.....	23
5	TOIMEKSIANTAJA.....	25
6	TUTKIMUSMENETELMÄT.....	25
6.1	Kvantitatiivinen tutkimus.....	26
6.2	Kvalitatiivinen tutkimus.....	27
6.3	Aineiston analyysimenetelmät.....	28
7	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	29
7.1	Kyselyn tulokset.....	29
7.1.1	Taustatiedot.....	29
7.1.2	Harjoittelu.....	32
7.1.3	Työllistyminen.....	40
7.1.4	Oikeustradenomiopintojen soveltaminen työelämässä.....	45
7.2	Teemahaastattelun tulokset.....	48

8	JOHTOPÄÄTÖKSET	53
8.1	Pohdintaa	53
8.2	Työn luotettavuus ja oman työn arviointi.....	55
9	LÄHTEET	57

LIITTEET

Liite 1. Kyselylomakkeen saatekirje

Liite 2. Tutkimuskyselymme oikeustradenomien työllistymisestä

Liite 3. Teemahaastattelun runko

1 JOHDANTO

Toimeksiantajana opinnäytetyössämme toimii Tradenomiliitto. Valitsimme tämän aiheen, koska haluamme auttaa tulevia oikeustradenomeja löytämään mahdollisen työ- tai harjoittelupaikkansa. Tutkimuksesta voi olla apua myös niille, jotka miettivät, pitäisikö kyseistä alaa lähteä opiskelemaan tai valitsisiko liiketalouden opintojensa suuntautumisiksi julkishallinnon ja juridiikan sekä oikeustradenomiopinnot. Opinnäytetyön toimeksiantaja Tradenomiliitto hyötyy myös tutkimuksesta, sillä oikeustradenomien työllistymistä koskevia tietoja on rajoitetusti

1.1 Tutkimuksen tarkoitus, tavoitteet ja rajaus

Tutkimuksemme aiheena on oikeustradenomien työllistyminen opintojensa jälkeen sekä työelämän tiedolliset ja taidolliset vaatimukset. Tutkimus on tärkeä, koska aikaisempaa tietoa oikeustradenomien työllistymisestä ei ole paljon saatavilla. Tutkimuksemme tavoitteena on selvittää oikeustradenomien työllistymiseen liittyviä tietoja, kuten minne valmistuneet oikeustradenomit ovat työllistyneet, onko harjoittelusta ollut hyötyä työpaikan saamisessa sekä millainen työhistoria heillä on. Lisäksi tutkimme millaisia tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia työelämässä oikeustradenomit kohtaavat onko näillä yhteyttä oikeustradenomiopintoihin.

Tutkimuskysymyksemme ovat seuraavat:

- Miten ja minne oikeushallinnon alaisuudessa työskentelevät oikeustradenomit ovat työllistyneet opintojensa jälkeen?

Alakysymyksenä on:

- Millaisia tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia työelämässä oikeustradenomeilta vaaditaan?
- Miten työelämän vaatimukset täyttyvät oikeustradenomiopinnoissa?

Rajaamme tutkimuksemme kyselyn koskemaan oikeushallinnon työpaikkoihin työllistyneitä oikeustradenomeja sekä haastattelun Kaakkois-Suomen ammatikorkeakoulusta valmistuneisiin. Oikeushallintoa ja sen alaisuudessa olevia työpaikkoja on käsitelty tarkemmin luvussa 2.1. Teemme tämän rajauksen,

koska tiedämme, että nämä ovat keskeisimpiä työpaikkoja, joihin oikeustradenomit voivat työllistyä. Teemme tämän rajauksen myös siksi, että kaikkien valmistuneiden oikeustradenomien tutkiminen vaatii meiltä erittäin paljon resursseja, päätimme toimeksiantajamme kanssa, että aiomme rajata tutkimuksemme koskemaan vain osaa valmistuneista.

Toteutamme tutkimuksen käyttäen sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista menetelmää. Kvantitatiivisessa osuudessa hyödynnämme Webropol-kyselyä, jolla saamme tietoa siitä, mihin oikeushallinnon alaisuudessa työskentelevät oikeustradenomit ovat työllistyneet. Tällä pyrimme siis saamaan vastauksen ensimmäiseen tutkimuskysymykseemme. Kvalitatiivisen osuuden toteutamme teemahaastattelulla, jossa haastattelemme Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistuneita oikeustradenomeja. Teemahaastattelulla selvitämme työelämän tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia ja vertaamme, miten nämä taidot näkyvät koulutuksessamme. Haastattelulla pyrimme siis saamaan vastauksen alakysymyksiimme.

1.2 Aiemmat tutkimukset aiheesta

Oikeustradenomikoulutusta koskevia tutkimuksia on tehty muutamia ennen meidän toteutettavaa tutkimusta. Tutkimukset ovat käsitelleet oikeustradenomikoulutuksen nykytilannetta ja tulevaisuutta (Mikkola 2008), oikeustradenomikoulutuksen hyötyä työelämässä (Jokela 2015) sekä Laurean oikeustradenomiopiskelijoiden työharjoittelua oikeushallinnon työpaikoissa vuosina 2007–2010 (Laitala & Laitia 2011). Muut tehdyt tutkimukset sivusivat jollain tapaa oikeustradenomikoulutusta.

Mikkolan (2008) opinnäytetyössä tutkittiin oikeustradenomikoulutusta ja sen tulevaisuutta. Tutkimuksesta selvisi, että oikeustradenomiopiskelijat ovat tyytyväisiä pääsääntöisesti sen hetkisen koulutuksen sisältöön. Kehitystarpeena koulutukseen nousi kuitenkin juridisten opintojen syventäminen. Tutkimuksessa tuli ilmi, että enemmistön mukaan oikeustradenomit olivat sopeutuneet työympäristöönsä harjoittelun aikana.

Jokelan (2015) tutkimuksesta selviää, että oikeustradenomit ovat pääsääntöisesti työllistyneet oman alansa vastaaviin töihin. He myös kokevat koulutuksen hyödylliseksi, sillä koulutus luo lisäarvoa työnhakutilanteessa. Tutkimuksesta tuli myös ilmi, että haastateltavat ovat antaneet kritiikkiä opintojaksojen sisällöstä.

Laitalan ja Laitian (2011) tutkimuksessa tutkittiin Laurean oikeustradenomiopiskelijoiden työharjoittelua. Kyselyyn vastanneet 28 opiskelijaa ja 22 harjoittelijaohjaajaa olivat kaikki pääosin tyytyväisiä harjoitteluun. Tutkimuksen mukaan oikeushallinnon virastojen harjoittelut ovat edistäneet työllistymistä oikeushallinnon tehtäviin.

Näistä aiemmista tutkimuksista voi tehdä johtopäätöksen, että oikeustradenomikoulutukseen on oltu pääasiassa tyytyväisiä. Työharjoittelupaikat ovat myös edistäneet työllistymistä etenkin oikeushallinnon työtehtäviin ja harjoittelut ovat olleet hyödyllisiä.

2 OIKEUSMINISTERIÖ

Valtioneuvosto on pääministerin ja ministereiden muodostama yleinen hallintovaltaa käyttävä toimielin sekä ministereiden ja yleisistunnon muodostama hallitusasioiden päätöksentekuelin. Valtioneuvosto muodostuu kahdestatoista eri ministeriöstä, joista jokainen vastaa toimialallaan asioiden valmistelusta valtioneuvostolle sekä hallinnon asianmukaisesta toiminnasta (Valtioneuvosto s.a.). Yksi näistä ministeriöistä on oikeusministeriö, jonka tehtävänä on vastata Suomen peruslainsäädännöstä. Oikeusministeriö vastaa valtioneuvoston lainvalmistelun kehittämisestä sekä valmistelee muun muassa ihmisten perusoikeuksiin ja oikeusturvaan liittyviä lakeja. Tämän lisäksi oikeusministeriö huolehtii, että hallinnonalan toimijoilla, kuten syyttäjillä, oikeusavustajilla sekä tuomioistuimilla, on edellytykset hoitaa työtehtäviään (Oikeusministeriö s.a.).

Oikeusministeriö on perustettu heti Suomen itsenäistymisen jälkeen vuonna 1918. Oikeusministeriöön yhdistettiin vuonna 1919 painoasiain ylihallitus sekä lainvalmistelukunta ja vankeinhoitohallitus vuonna 1922 (Oikeusministeriö s.a.).

Oikeusministeriön erilaisissa tehtävissä työskentelee liki 240 virkamiestä, joista suurimmalla osalla on oikeustieteen tutkinto. Oikeusministeriössä työskentelee myös erilaisissa asiantuntijatehtävissä monia hallintotieteiden, valtiotieteiden sekä yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinnon omaavia henkilöitä. Tämän lisäksi erilaisissa avustavissa sekä hallinnollisissa tehtävissä työskentelee tradenomin tutkinnon suorittaneita (Oikeusministeriö s.a.).

2.1 Oikeushallinto

Oikeusministeriöllä on laaja hallinnonala, oikeushallinto, jonka alaisuudessa työskentelee yli 9 000 henkilöä (Oikeusministeriö s.a.). Oikeushallinto käsittelee muun muassa oikeudenhoitoon liittyviä kysymyksiä ja luo toimintaedellytyksiä oikeuslaitoksen viranomaisten toiminnalle (Tieteen termipankki 2016). Oikeusministeriö ohjaa oikeushallinnon laitosten ja virastojen (kuva 1) toimintaa näiden vastatessaan toimintansa toteuttamisesta käytännössä (Oikeusministeriö s.a.).

Tuomioistuimet	<ul style="list-style-type: none"> •korkein oikeus, hovioikeudet, käräjäoikeudet, korkein hallinto-oikeus, hallinto-oikeudet, markkinaoikeus, työtuomioistuin, vakuutus oikeus
Syyttäjät	<ul style="list-style-type: none"> •valtakunnansyyttäjän virasto, syyttäjänvirastot
Ulosotto	<ul style="list-style-type: none"> •valtakunnanvoudin virasto, paikalliset ulosottoyksiköt
Rikosseuraamuslaitos	<ul style="list-style-type: none"> •keskushallinto, täytäntöönpanoalueet, rikosseuraamusalueet, rikosseuraamusalan koulutuskeskus
Oikeusapu, talous- ja velkaneuvonta sekä yleinen edunvalvonta	<ul style="list-style-type: none"> •oikeusaputoimistot, talous- ja velkaneuvonta, edunvalvontatoimistot
Muut virastot	<ul style="list-style-type: none"> •Oikeusrekisterikeskus, kuluttajariitalautakunta, tietosuojavaltuutettu

Kuva 1: Oikeushallinnon laitokset ja virastot

Oikeushallinnon alaisuuteen kuuluvat muun muassa erilaiset tuomioistuimet, syyttäjälaitos, ulosotto sekä oikeusapu ja edunvalvonta. Aiommekin kohdistaa tutkimuksemme näihin virastoihin.

2.2 Valtion virka ja virkasuhde

Käsitlemme tässä luvussa valtion virkaa sekä virkasuhdetta, koska tutkittava joukko työskentelee valtion virassa tai virkasuhteessa. Tämä luku tarkastelee sitä, miten virka tai virkasuhde alkaa, mitä velvollisuuksia virkamiehellä on sekä miten virka tai virkasuhde voi päättyä.

Julkisoikeudellista palvelussuhdetta, jossa työnantajana toimii valtio ja virkamies työnsuorittajana, kutsutaan virkasuhteeksi (Valtion virkamieslaki 19.8.994/750). Valtion virkasuhteeseen palkattaessa sovelletaan valtion virkamieslakia. Tällä lailla pyritään turvaamaan valtion tehtävien hoitaminen tarkoituksenmukaisesti ja tuloksellisesti sekä täyttämällä oikeusturvavaatimukset. Lain tavoitteena on myös taata, että virkamiehellä on oikeudenmukainen asema suhteessa työnantajaan (Valtion virkamieslaki 2 §).

Virkamiehellä on lähtökohtaisesti samanlaiset perusoikeudet kuin kellä muulla kansalaisella tahansa. Vaikka laki ei kiellä, virkamies ei kuitenkaan voi ottaa hoitaakseen yhdistymis- ja sananvapauden takia poliittisten puolueiden ehdokaskampanjoita. Virkamies saa toimia vapaa-ajallaan yhdistystoiminnassa eikä tämä edellytä sivutoimilupaa tai sivutoimi-ilmoituksen tekemistä. Yhdistystoiminta ei saa kuitenkaan aiheuttaa sidonnaisuuksia, joista voisi aiheutua epäluottamusta virkamieheen tai esteellisyyksiä virkatehtävien hoidossa (Valtiovarainministeriö 2021).

Virkamiehelle kuuluu virkansa puolesta erilaisia velvollisuuksia. Virkamiehen on tehtävä työnsä viivytyksettä ja asianmukaisesti noudattaen valvonta- ja työnohjomääräyksiä sekä käyttäydyttävä tavalla, jonka asema ja tehtävät edellyttävät. Mikäli työnantaja määrää virkamiehen terveydentilansa toteamista varten tarkastukseen tai tutkimuksiin, on virkamiehen tähän osallistuttava, mikäli se on tarpeen tehtävän hoitamisen edellytysten selvittämiseen.

Virkamiehellä on salassapitovelvollisuus, jonka takia virkamies ei saa paljastaa asiakirjojen salassa pidettävää sisältöä tai mitään tietoonsa tullutta seikkaa, joka on säädetty lailla salassa pidettäväksi. Virkamies ei myöskään saa vaatia, ottaa vastaan tai hyväksyä taloudellista etuutta, mikäli se heikentäisi virkamiehen luottamusta. (Valtiovarainministeriö 2021)

Kun valtionhallinnolla siirretään virka, se voidaan sijoittaa uudelleen eri yksikköön samassa virastossa kuin mihin se alun perin perustettiin. Toiseen virastoon voidaan siirtää sellainen virka, jota ei ole eritelty valtion talousarviossa. Virkaa, joka ei ole avoinna ei voida siirtää ilman virkamiehen suostumusta. Virka, joka on eritelty valtion talousarviossa, siirretään asianomaisen ministeriön päätöksellä saman viraston toiseen yksikköön. Kun toisen ministeriön hallinnonalaan kuuluvaan virastoon siirretään muu virka, tarvitaan päätös ministeriöltä, jonka hallinnonalalta virka siirretään. Valtiovarainministeriöllä pitää ilmoittaa päätöksestä. (Valtion virkamieslaki 5 §)

Valtionhallinnon uudelleen järjestellessä virkoja nimitetyt virkailijat siirtyvät viran mukana samaan virastoon mihin tehtävät siirtyvät. Virkamies, joka on nimitetty määräaikaiseen virkasuhteeseen, siirtyy virkasuhteensa ajaksi viraston palvelukseen. Virka voidaan siirtää ilman virkamiehen suostumusta, jos siirrettävä virka on virkamiehen työssäkäyntialueella tai jos virka siirtyy virkamiehen työssäkäyntialueelle. (Valtion virkamieslaki 5 a §)

Perustuslaissa säädetään nimittämisen perusteista. Valtion virat on julistettava haettavaksi ennen kuin ne täytetään. Ilmoitus avoimesta virasta täytyy julkaista valtakunnallisesti haettavaksi, ellei laissa toisin määrätä. Ilmoituksessa täytyy olla kerrottuna viran kelpoisuusvaatimukset, tehtävänkuva sekä onko virka viraston yhteinen vai perustettu tiettyyn yksikköön. Hakemuksessa täytyy olla myös mainittuna viranomaisen, kelle hakemus osoitetaan, sekä hakemuksen viimeinen jättöpäivä. Hakuajan on oltava ainakin 14 kalenteripäivää. Hakemukset, jotka saapuvat myöhässä, jäävät käsittelemättä. Virkaa hakiessa hakemukseen täytyy liittää tarvittavat selvitykset. Virkasuhde tai virka voidaan laittaa myös uudelleen haettavaksi tai hakuaikaa voidaan jatkaa, jos sille on perustellut syyt. Jos hakuaikaa jatketaan tai virka ilmoitetaan uudelleen haet-

tavaksi, edelliset hakijat otetaan huomioon, eikä uudelle hakemukselle ole tarvetta. Virkaa, joka on perustettu työsopimussuhteisen tehtävän tai yli vuoden kestäneen määräaikaisen virkasuhteen tilalle, ei tarvitse aina julistaa julkiseen hakuun. Ehtona tälle on, että virkaan nimitetään työntekijä, joka on määräaikaisessa virkasuhteessa oleva virkamies tai kyseistä tehtävää hoitava työntekijä. (Valtion virkamieslaki luku 3)

Kun nimittämispäätös on tehty, täytyy päätöksen tehneen viranomaisen ilmoittaa viivytyksettä kaikille hakijoille, kuka virkaan on nimitetty. Ilmoituksessa täytyy ilmetä nimityspäivä, kuka virkasuhteeseen tai virkaan on nimitetty sekä päätöksen tehneen viranomaisen nimi. Nimityksen voi peruuttaa nimityksen tehnyt viranomainen ennen viran tai virkasuhteen alkamispäivää. Jos nimitys on peruutettu virkaa ei tarvitse laittaa uudelleen haettavaksi vaan virkaan voidaan nimittää toinen kyseistä virkaa hakenut hakija. Virkamieheksi voidaan nimittää vain 18 vuotta täyttänyt henkilö. Jos esimerkiksi sijaisuus, työn luonne tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta, voidaan virkamieheksi nimittää määräajaksi tai rajoitetuksi ajaksi. Tällöin virkamies nimitetään virkasuhteeseen, ei virkaan. Nimittäessä virkamiestä voidaan asettaa, että enintään kuusi kuukautta kestävän koeajan aikana virkasuhde voidaan purkaa joko virkamiehen tai nimittävän viranomaisen toimesta. Virkasuhdetta ei kuitenkaan saa purkaa syrjivällä tai muuten epäasiallisella perusteella. (Valtion virkamieslaki luku 3)

Virkasuhde päättyy irtisanomisajan jälkeen. Määräaikaisessa virassa olleen virkailijan työsuhde päättyy, kun määräaika on kulunut umpeen. Laissa säädettyä irtisanomisaikaa ei tarvitse noudattaa, jos irtisanomisesta on sovittu erikseen. Virkamiehen irtisanominen ei saa johtua vammasta, viasta tai sairaudesta. Irtisanominen näillä syillä on mahdollista ainoastaan, jos ne oikeuttaisivat työkyvyttömyyseläkkeeseen. Irtisanomiseen ei saa vaikuttaa virkamiehen uskonto, poliittinen kanta tai henkilökohtaiset mielipiteet. Myös osallistuminen virkamiesyhdistyksen työtaisteluun tai sen alulle laittaminen ovat kiellettyjä syitä irtisanomiselle. Raskaus ei koskaan saa olla syynä virkamiehen erottamiselle. Jos raskaana oleva virkamies erotetaan, katsotaan syyn johtuvan raskaudesta, ellei toisin pystytä todistamaan. Äitiys-, isyys- tai erityisäitiyslo-

malla olevaa virkamiestä ei saa irtisanoa, eikä myöskään hoitovapaalla ja vanhempainvapaalla olevaa. Irtisanominen on laillista, virkamiehen työskennellessä virastossa, joka lakkautetaan. Kun tehtävät vähenevät olennaisesti tai tilapäisesti vähenevät, täyttyy irtisanomisperuste. Virkamies, joka laiminlyö virkavelvollisuuksiaan tai käyttäytyy muuten törkeästi, voidaan irtisanoa heti. (Valtion virkamieslaki luku 7)

3 OIKEUSTRADENOMIKOULUTUS

3.1 Oikeustradenomikoulutuksen synty

Oikeustradenomikoulutus sai alkunsa, kun oikeusministeriön asettama työryhmä ryhtyi selvittämään vuosina 1999–2000 ammattikorkeakoulupohjaista rekrytointia sekä millaisia näyttö- ja ammattikorkeakoulututkintoja hallinnonalalla tarvitaan. Oikeusministeriö halusi työryhmällään pitkäjänteisesti reagoida henkilöstön kasvavien ammatillisten vaatimusten kehittämiseen sekä uuden henkilöstön rekrytointitarpeeseen. (Oikeusministeriö 2005:15, 4.)

Hankkeen taustalla vaikutti syvälliset muutokset, joita oikeuslaitoksen piirissä tapahtui. Silloinen koulutusjärjestelmä ei pystynyt tarjoamaan oikeuslaitoksen henkilöstölle soveltuvaa ammatillista koulutusta, joka vastaisi esimerkiksi haastemiesten, avustavien ulosottomiesten sekä kansliahenkilökunnan vaativiin toimenkuviin. Toinen erityinen syy hankkeelle oli tuleva työvoiman niukkuus johtuen suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisestä. Oikeusministeriö selvitti, että vuoteen 2009 mennessä eläkkeelle jäisi tuomioistuimissa, oikeusapu- ja ulosottoyksiköissä sekä syyttäjänlaitoksissa yli 1 000 henkilöä. Näistä 600 olisi toimistohenkilökuntaa. (Oikeusministeriö 2005:15, 4.)

Oikeustradenomihankkeen tavoitteena olikin siis sen hetkisen henkilöstön osaamisen kehittämisen sekä uuden henkilöstön rekrytoinnin tukeminen. Työryhmä tuli siihen tulokseen, että oikeuslaitoksen hallinnonalalla ja vankeinhoidossa tutkintoa edellyttävät tehtävät ovat niin erilaisia keskenään, että ei ole järkevää suunnitella yhtä yhteistä koulutusohjelmaa. Tästä seurauksena syksyllä 2002 käynnistyi Laurea-ammattikorkeakoulussa rikosseuraamusalan ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus yhteistyössä Vankeinhoidon koulutuskeskuksen kanssa. Keväällä 2003 käynnistyi ammattikorkeakouluhanke

eli oikeustradenomikoulutus, jonka yhteistyökouluiksi valittiin Vaasan, Oulun sekä Turun ammattikorkeakoulut sekä Laurea-ammattikorkeakoulu. Hankkeen työryhmässä oli mukana yhteistyöammattikorkeakoulujen edustajien lisäksi oikeushallinnon, oikeusministeriön sekä opetusministeriön edustajia. (Oikeusministeriö 2005:15, 4–5.)

Oikeustradenomihankkeen työryhmä selvitti oikeuslaitoksen osaamiskartoituksella, että millaista osaamista oikeushallinnon kansliahenkilökunnan työtehtävissä vaadittiin. Työryhmän selvitysten mukaan henkilöstöllä tulisi olla julkishallinnon tuntemusta, oikeustieteellistä osaamista sekä yleisiä valmiuksia esimerkiksi asiakaspalvelutaidoissa, yhteistyötaidoissa sekä asiakirjojen laadinnassa. Oikeustieteelliseen osaamiseen kuuluu työryhmän mukaan muun muassa prosessioikeuden pääpiirteet, rikosoikeuden perusteet sekä perhe-, perintö- ja jäämisoikeuden keskeiset perusteet. Hankkeen avulla sillä hetkellä toimialalla työskenteleville opintoasteen tutkinnon suorittaneille annettiin mahdollisuus täydentää aikaisempia opintojaan ammattikorkeakoulututkinnoksi ja puolestaan uusille muun muassa tuomioistuini-, ulosotto- ja syyttäjälaitosten sekä kansliahenkilökunnan tehtävissä työskenteleville tarjottiin oikeustradenomikoulutusta. (Oikeusministeriö 2005:15, 4–5.)

Nykyisin oikeustradenomiopintoja voi suorittaa viidessä ammattikorkeakoulussa: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa (XAMK), Laurea-ammattikorkeakoulussa, Satakunnan ammattikorkeakoulussa (SAMK), Tampereen ammattikorkeakoulussa (TAMK) sekä Vaasan ammattikorkeakoulussa (VAMK).

Elokuussa 2011 oikeustradenomikoulutuksen sisältöä ja rakennetta arvioivalle ryhmälle annettiin tehtäväksi selvittää, vastaako koulutus työelämän tarpeita ja millaisia osaamisvaatimuksia työelämässä nousee. Selvitys toteutettiin kyselyllä oikeusministeriön virastojen johtajille sekä esimiehille, osalle oikeustradenameista sekä opiskelijoiden harjoittelua ohjaaville ohjaajille. Selvityksestä ilmeni, että koulutus vastasi vielä niitä vaatimuksia, joita oikeustradenameilta virastot odottavat oikeudellisesta osaamisesta. Selvityksestä kuitenkin tuli ilmi, että eri ammattikorkeakoulut tarjoavat erilaisia opintoja. Selvityksen jälkeen oikeustradenomikoulutustyöryhmä päätti yhtenäistää opintojen sisältöä, jotta

tämä vastaisi vielä paremmin tarpeita, joita työelämässä vaaditaan. (Oikeusministeriö s.a.)

3.2 Ammattikorkeakoulu Suomessa

Ammattikorkeakoulut (AMK) ovat alueellisia ja monialaisia korkeakouluja, joiden tehtävänä on antaa koulutusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Korkeakouluopetus perustuu työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin. Suomessa toimii yhteensä 24 ammattikorkeakoulua, joista 22 toimii opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla. Ammattikorkeakoulut ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä ja täten niillä on opetuksen vapaus sekä laaja autonomia päättää itse sisäiseen hallintoon kuuluvista asioista. Ammattikorkeakoulutoiminnan harjoittamiseen tarvitaan valtioneuvoston myöntämä erillinen toimilupa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a.)

Päämääränä ammattikorkeakoululla on tukea opiskelijan ammatillista kasvua ja antaa korkeakouluopetusta työelämän tutkimuksiin sekä kehittämisen vaatimuksiin, sivistyksellisiin ja taiteellisiin lähtökohtiin, jotka antavat valmiudet ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. (Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932 4 §)

Valtioneuvoston asetus säättää ammattikorkeakouluissa suoritettavat tutkinnot, opintojen rakenteet sekä tutkintotavoitteet. Ammattikorkeakouluissa voidaan suorittaa ammattikorkeakoulututkinto ja ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittamiseen edellytetään ammattikorkeakoulututkintoa tai muuta soveltuvaa korkeakoulututkintoa sekä kolmen vuoden työkokemusta tutkinnon suorittamisen jälkeen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a.)

Ammattikorkeakoulututkinto koostuu perusopinnoista, joissa opiskelija saa pohjan koulutusalaan opinnoille, vapaasti valittavista opinnoista sekä ammatinopinnoista, joilla hän voi hankkia asiantuntijuuden. Lisäksi tutkintoon kuuluu työharjoittelu, jossa opiskelija tutustuu oikeassa työympäristössä ammatin työtehtäviin sekä opinnäytetyö, jolla opiskelija syventää erikoistumisalaan osaamistaan ja soveltaa oppimiaan tietoja käytännössä. Ammattikorkeakoulujen aiemmin mainitun autonomian takia kaikki ammattikorkeakoulut

suunnittelevat itsenäisesti mitä koulutukset sisältävät. Tämän takia eri ammattikorkeakouluissa samannimiset koulutukset voivat koostua sisällöltään erilaisista opintokokonaisuuksista. (Opintopolku s.a.)

Koulutusta lakkauttaessa, ammattikorkeakoulun on mahdollista toisen ammattikorkeakoulun kanssa sopia, että opiskelijat siirretään kyseiseen ammattikorkeakouluun suorittamaan samaa tutkintoa. Opiskelijaa ei voida kuitenkaan velvoittaa tähän, vaan hänellä on oikeus jäädä suorittamaan enintään kolmeksi vuodeksi tutkintoa lakkauttamisesta alkaen siihen ammattikorkeakouluun, jossa hän sillä hetkellä opiskelee. (Ammattikorkeakoululaki 8 b §) Tähän kuitenkin vaikuttaa opiskeluoikeuden kesto, josta on säädetty tarkemmin ammattikorkeakoululain 30 §:n 1–5 momentissa.

3.3 Liiketalouden koulutusohjelma

Liiketalouden koulutus koostuu 210 opintopisteestä ja koulutuksen kesto on 3,5 vuotta. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa 150 opintopistettä kertyy ydinosaamisesta, jotka ovat kaikille liiketalouden opiskelijoille samat ja loput 60 opintopistettä ovat täydentäviä opintoja varten. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a.) Opintopisteiden painotukset vaihtelevat eri ammattikorkeakouluissa. Liiketalouden koulutus mahdollistaa opiskelijoille osaamisen toimia yritysmaailmassa, ja sen lisäksi koulutus tarjoaa opiskelijoilleen laajan liiketoimintaosaamisen. Liiketalouden tradenomitutkinto tarjoaa opintoja muun muassa markkinoinnista ja myynnistä, yritystoiminnasta, rahoituksesta ja laskentatoimesta, yritysjuridiikasta sekä työyhteisön kehittämisestä ja esimiestyöstä. (Ammattikorkeakouluun s.a.)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa erikoistumisvaihtoehtoja liiketaloudessa ovat digitaalinen liiketoiminta ja markkinointi, henkilöstöasiat, julkishallinto ja juridiikka, markkinointi, myynti, taloushallinto sekä yritystoiminta ja yrittäjäyys. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a.)

Liiketaloutta voi opiskella joustavasti, sillä on mahdollista suorittaa opintoja päivätoteutuksena, monimuoto-opintoina sekä verkkototeutuksina. Xamkissa opintojen alussa opiskelijan kanssa tehdään opinto- ja urasuunnitelma. Sen

avulla suunnitellaan, miten opiskelija saa opinnot suoritettua oman elämäntilanteensa mukaan. Opiskelijalle on tarjolla kolme erilaista oppimisväylää ja niitä on mahdollista yhdistellä keskenään. Työviikkopohjaisessa oppimisväylässä opiskelija etenee lukujärjestyksen mukaisessa aikataulussa. Opintoja nopeuttavassa oppimisväylässä oppilas hyödyntää muiden ryhmien opintoaikatauluja. Oppilas voi esimerkiksi valita monimuotoryhmien kurseja ja suorittaa näin etukäteen vaaditut opintokokonaisuudet. Joitakin opintoja voi myös suorittaa verkko-opintoina kesällä ja näin nopeuttaa aikataulua. Työhön integroidussa oppimisväylässä opiskelija voi suorittaa sopivassa työpaikassa opintojakson osia, opintojaksoja ja jopa kokonaisia opintokokonaisuuksia sopivien työtehtävien kautta. Tässä tapauksessa pitää olla hyväksytty suunnitelma opettajan sekä työnantajan kanssa. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a.)

Taulukko 1: Tradenomikoulutuksen tarjoavat oppilaitokset

Oppilaitos	Maakunta	Kaupungit
Centria-ammattikorkeakoulu	Keski-Pohjanmaa	Kokkola
Haaga-Helia	Uusimaa ja Päijät-Häme	Helsinki, Porvoo
Hämeen ammattikorkeakoulu	Kanta-Häme ja Pirkanmaa	Hämeenlinna
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Keski-Suomi	Jyväskylä
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu	Kymenlaakso ja Etelä-Savo	Kouvola, Mikkeli
Kajaanin ammattikorkeakoulu	Kainuu	Kajaani
Karelia-ammattikorkeakoulu	Pohjois-Karjala	Joensuu
LAB-ammattikorkeakoulu	Päijät-Häme ja Etelä-Karjala	Lappeenranta, Lahti
Lapin ammattikorkeakoulu	Lappi	Rovaniemi, Tornio
Laurea-ammattikorkeakoulu	Uusimaa	Hyvinkää, Espoo, Vantaa
Metropolia ammattikorkeakoulu	Uusimaa	Vantaa
Oulun ammattikorkeakoulu	Pohjois-Pohjanmaa	Oulu

Satakunnan ammattikorkeakoulu	Satakunta	Pori, Rauma
Savonia-ammattikorkeakoulu	Pohjois-Savo	Kuopio
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	Etelä-Pohjanmaa	Seinäjoki
Tampereen ammattikorkeakoulu	Pirkanmaa	Mänttä-Vilppula, Ikaalinen, Virrat, Tampere
Turun ammattikorkeakoulu	Varsinais-Suomi	Salo, Turku
Vaasan ammattikorkeakoulu	Pohjanmaa	Vaasa
Yrkeshögskolan Arcada	Uusimaa	Helsinki
Yrkeshögskolan Novia	Pohjanmaa ja Varsinais-Suomi	Vaasa, Pietarsaari, Turku

Liiketaloutta voi opiskella 20 ammattikorkeakoulussa Suomessa. Taulukossa 1 on lueteltuna kyseiset oppilaitokset, maakunnat, jossa ne sijaitsevat sekä kaupungit, jossa opetusta tarjoavat kampukset sijaitsevat.

3.3.1 Ydinosaaminen

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa (XAMK) liiketalouden tradenomien ydinosaaminen koostuu 150 opintopisteestä. Näistä 10 opintopistettä koostuu juridiikan opintojaksoista ja nämä opintojaksot ovat kauppaoikeus (5 op) sekä henkilöstöjohtaminen ja työoikeus (5 op). Käsittelemme seuraavaksi tässä alaluvussa Xamkissa vuonna 2018 aloittaneiden päiväopiskelijoiden opintosuunnitelmaa (2018). Ydinosaamisen opintokokonaisuuksiin kuuluvat liiketoiminnan perustaidot (15 op), liiketoiminnan tuki (15 op), yrityksen toimintaympäristö (15 op), asiakkaat ja kumppanuudet (15 op), kannattava liiketoiminta (15 op), liiketoimintaprosessit (15 op), tutkimus- ja kehittämisosaaminen (15 op), harjoittelu (30 op) sekä opinnäytetyön tekeminen (15 op).

Liiketoiminnan perustaitoihin kuuluu opintojaksot yritystoiminta ja yrittäjyys, yrityksen talous ja asiakaslähtöinen markkinointi. Nämä opintojaksot antavat tiedolliset taidot opiskelijalle kuvata yrityksen ydinprosesseja ja toimintakokonaisuuksia. Opintojaksojen jälkeen opiskelijan tulisi kyetä tulkitsemaan sekä

analysoimaan pienten ja keskisuurten yritysten taloutta sekä tunnuslukuja apuna käyttäen tilinpäätösraportteja. Opintojaksot antavat myös taidot suunnitella markkinoinnin kilpailu-keinoratkaisuja huomioimalla tuotteen markkinoinnin tavoitteet, tuotteen elinkaaren ja vastuullisuuden.

Liiketoiminnan tukeen kuuluu opintojaksot tietotekniset työvälineet, viestintätaidot ja ideasta innovaatioon. Suoritettuaan nämä opintojaksot opiskelijan tulisi osata laatia asiakirjoja, esityksiä sekä taulukoita käyttäen apunaan toimisto-ohjelmia. Opintojaksot antavat myös valmiudet viestiä suomeksi suullisesti ja kirjallisesti. Opiskelijan oppivat myös arvioimaan viestinnän laatua ja oppivat soveltamaan luovia toimintamalleja.

Yrityksen toimintaympäristöön sisältyvät opintojaksot ammattienglanti, talous- ja rahoitusmatematiikka sekä kansantalous. Ammattienglanti antaa opiskelijalle valmiuden tuottaa oman alansa keskeisiä asioita suullisiksi esityksiksi sekä antaa valmiuden tuottaa kirjallisia tekstejä käyttäen oman alansa keskeistä sanastoa. Talous- ja rahoitusmatematiikka valmentaa opiskelijaa kuvaamaan taloudellisia ilmiöitä ja antaa opiskelijalle varmuutta tehdä taloudellisia päätöksiä. Kansantalous kehittää talouspolitiikan ymmärrystä ja selittää talouspolitiikan vaikutuksia yhteiskunnan eri osa-alueiden toiminnassa.

Asiakkaat ja kumppanuudet opintokokonaisuuteen sisältyvät opintojaksot asiakasymmärrys ja asiakaspalvelu, kauppaoikeus sekä toimitusketjun hallinta. Opintokokonaisuudet opettavat määrittelemään, mitkä vaikuttavat tekijät johtavat asiakaskokemuksen syntyyn. Opiskelija oppii selittämään ostajalle sekä myyjälle, miten kauppasopimuksesta syntyy sitova. Hän tietää myös velvollisuutensa ja oikeutensa irtaimen kaupassa.

Kannattavaan liiketoimintaan kuuluvat opintojaksot ovat kansainvälinen liiketoiminta, kannattavuus ja talouden suunnittelu ja henkilöstöjohtaminen ja työoikeus. Näissä opintojaksoissa opiskelija oppii tunnistamaan yrityksen kansainvälistymisen mahdollisuudet, edellytykset ja arvioimaan markkina-alueita. Opintojaksoilla opitaan arvioimaan organisaation henkilöstöjohtamisen prosessien toimivuutta. Opintokokonaisuudessa oppilas oppii sisäisen laskenta-toimen näkökulmasta perehtymään yritysten talouden lainalaisuuksiin.

Liiketoimintaprosessit opintokokonaisuuteen kuuluu ammattiruotsi, yrityspeli ja asiakasprojekti. Opintojaksot antavat opiskelijalle valmiuksia yrittäjyyteen ja oppilas oppii toimimaan tuloksellisesti projektin koordinoijana sekä projektiryhmän jäsenenä. Opintojaksot opettavat suunnittelemaan yrityksen liiketoimintaa ja kehittävät ammattikieltä. Oppilas oppii tuottamaan suullisia esityksiä ja tuottamaan kirjallista tekstiä ruotsiksi.

Tutkimus- ja kehittämisosaamisen opintokokonaisuuteen kuuluu opintojaksot ammatillinen kasvu, tutkimus- ja kehittämistyö ja tutkimusmenetelmät. Tämä opintokokonaisuus auttaa opiskelijaa siirtymään opinnäytetyöprosessin pariin. Opintokokonaisuus antaa eväät opiskelijalle suunnittelemaan työelämälähtöisen tutkimuksellisen opinnäytetyön. Oppilas oppii laatimaan kirjallisen suunnitelman sekä hankkimaan ja analysoimaan tietoa käyttäen apuaan kvalitatiivista ja kvantitatiivista menetelmää.

3.3.2 Juridiikan täydentävä osaaminen

Tässäkin alaluvussa käsittelemme Xamkissa vuonna 2018 aloittaneiden päiväopiskelijoiden opintosuunnitelmaa (2018). Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa juridiikan täydentävä osaaminen koostuu julkishallinnon ja juridiikan opintojaksoista. Näitä opintoja ovat julkisoikeuden perusteet (5 op), kunnallis- ja virkamiesoikeus (5 op), julkiset hankinnat (5 op), yhtiöoikeus (5 op), perhe- ja jäämistöoikeus (5 op) sekä asunto- ja kiinteistönkaupan juridiikka (5 op).

Suoritettuaan edellä mainitut opintojaksot opiskelijan pitäisi pystyä tunnistamaan oikeudellisia ongelmia sekä huomaamaan riskit yksityisessä- ja viranomaistoiminnassa. Opiskelijan tulee osata kuvata, mitä oikeudellisia eroja on viranomaistoiminnan ja yksityistoiminnan välillä. Opintojaksot antavat valmiudet oppia tunnistamaan tilanteet, joissa on tarpeen kääntyä lakimiehen puoleen. Opintojaksoilla etsitään myös oikeudellista tietoa oikeista lähteistä. Opintojaksoilla opiskelija perehtyy perunkirjoituksen- ja testamentin laatimiseen. Aviovarallisuusjärjestelmä ja lapsen huolto ja elatus tulee tutuksi.

Juridiikan syventävään osaamiseen eli oikeustradenomiopintoihin kuuluu opintojaksot rikos- ja prosessioikeus (5 op), oikeudenkäynti ja täytäntöönpano (5 op), henkilöverotus (5 op) sekä työoikeuden syventävä osaaminen (5 op). Suoritettuaan nämä opintojaksot opiskelijan tulisi osata kuvata, Suomen oikeuslaitosjärjestelmää, oikeudenkäyntimenettelyä ja kertoa millainen on oikeudenmukainen oikeudenkäynti. Opiskelija tutustuu riita-asian valmisteluun ja pääkäsittelyn etenemiseen. Tutuksi tulee myös summaarinen menettely, hallintoprosessin kulku ja muutoksenhaku.

Opintojaksoilla opitaan rikosoikeuden keskeisiä käsitteitä, periaatteita ja rikostunnusmerkistöjä. Opintojaksojen jälkeen opiskelijan tulisi osata kertoa insolvenssioikeuden periaatteet. Ulosottomenettely ja ulosmitatun omaisuuden realisointi tulee myös tutuksi. Opiskelija oppii työoikeuteen ja verotukseen sisältyvien lakien keskeisistä oikeusperiaatteista ja sisällöistä. Opiskelija oppii yksityishenkilön velkajärjestelystä ja saa tietoa yrityssaneerauksen vaiheista. (Oikeusministeriö s.a.)

3.3.3 Harjoittelu

Tässä alaluvussa käsiteltyjen asioiden tiedot on kerätty Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun työharjoittelua koskevalta Learn-alustalta (Learn 2021). Xamkissa liiketalouden tradenomien koulutukseen kuuluu kaksi harjoittelua: perusharjoittelu ja syventävä harjoittelu. Harjoittelupaikka valitaan oman erikoistumisalan perusteella. Perusharjoittelu koostuu 10 opintopisteestä ja se on noin seitsemän työviikkoa. Syventävä harjoittelu koostuu 20 opintopisteestä ja se kestää noin 13 työviikkoa. Harjoittelut on mahdollista suorittaa myös yhdellä kertaa. Tällöin harjoittelu kestää 20 työviikkoa ja opintopisteitä kertyy 30. Oppilaan kuuluu itse etsiä harjoittelupaikka. Harjoittelun tavoitteena on, että oppilas oppii käyttämään koulussa opittuja taitoja käytännössä. Harjoittelu auttaa oppilasta myös kehittämään itsenäistä työskentelyä.

Yleensä perusharjoittelu suoritetaan kesällä ennen toista lukukautta. Harjoittelun voi suorittaa kotimaassa tai ulkomailla. Perusharjoittelussa oppilaan tulisi oppia työelämän lainalaisuudet ja harjoittelussa opiskelijalle tulisi muodostua

kuva ammattialansa työtehtävistä sekä organisaation toiminnasta. Syventävässä harjoittelussa oppilas keskittyy syventämään valitsemansa erikoistumisalan osaamista. Syventävä harjoittelu tulee suorittaa oman erikoistumisalansa työtehtävissä. Oikeusministeriö vuosittain tarjoaa oikeustradenomiopiskelijoille haettavaksi 100 harjoittelupaikkaa oikeushallinnon alaisissa työpaikoissa. Syventävän harjoittelun tarkoituksena on, että oppilas perehtyy oman alansa ammattiopintojen keskeisiin työtehtäviin.

Esimerkkejä
juridiikkaan
erikoistuneiden
harjoittelupaikoista:

- Aluehallintovirastot
- Edunvalvontatoimistot
- Käräjäoikeudet
- Maanmittauslaitos
- Oikeusaputoimistot
- Poliisilaitokset
- Syyttäjänlaitokset
- Ulosottovirastot
- Yksityiset lakiasiain- ja asianajotoimistot

Kuva 2: Juridiikkaan erikoistuneiden harjoittelupaikkoja

Harjoittelu on mahdollista lukea hyväksi aikaisemmalla työkokemuksella. Edellytyksenä kuitenkin on, että työkokemusta on kertynyt liiketalouden alalta ainakin kuudelta kuukaudelta.

3.3.4 Opinnäytetyö

Suorittaakseen tutkintonsa on opiskelijan opintojen loppusuoralla tehtävä ammattikorkeakoulussa opinnäytetyö. Opinnäytetyössä opiskelija näyttää valmiutensa soveltaa opittuja tietojaan ja taitojaan. Laajuudeltaan opinnäytetyö on 15 opintopistettä, joka vastaa 2–4 kuukauden työskentelyä. Opinnäytetyö on ylemmässä ammattikorkeakoulututkinnossa laajuudeltaan 30 opintopistettä, joka taas vastaa noin puolen vuoden työskentelyä. (Ammattikorkeakouluopinnot.fi s.a.)

Yleensä opinnäytetyöt ammattikorkeakouluissa toteutetaan tilaustöinä eri organisaatioille. Työelämän näkökulmasta opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja tutkia työelämän käytännössä näkyviä ongelmia. Opinnäytetyön aiheena voi siis esimerkiksi olla asiakastyytyväisyyskysely, työmenetelmien ja -tapojen tutkimus, kehittämissuunnitelma tai verkkosivujen suunnittelu. (Ammattikorkeakouluopinnot.fi s.a.)

Työskentelyä opinnäytetyöprosessissa ohjaa korkeakoulun opettaja. Lisäksi prosessissa voi olla mukana tilaajaorganisaatiosta yhteyshenkilö, jonka kanssa opiskelija tekee yhteistyötä. Yhdessä osapuolet sopivat opinnäytetyön aiheen rajauksesta, aikataulutuksesta, tutkimustulosten käsittelystä sekä raportointitavasta. (Ammattikorkeakouluopinnot.fi s.a.)

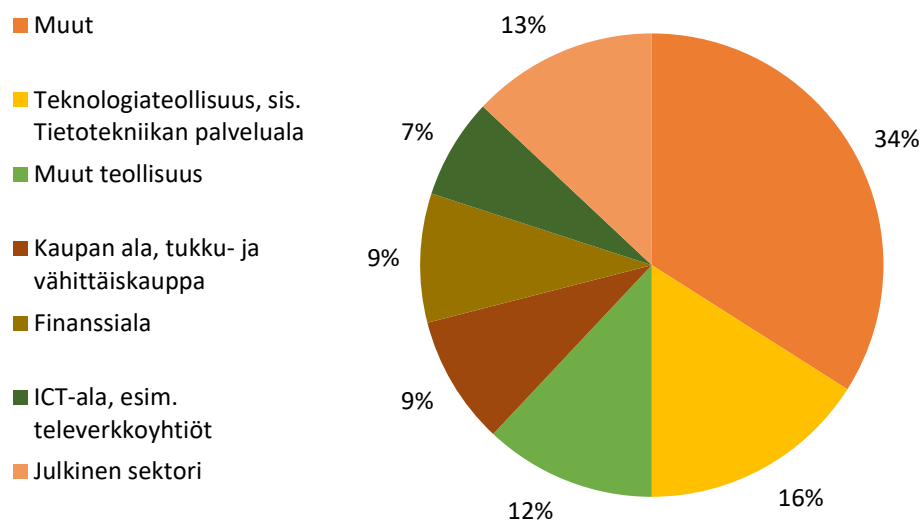
Opinnäytetyölle on saneltu tietyt kriteerit riippuen tutkinnosta, mutta aihe on sovellettavissa tilaajan tarpeen mukaan. Opinnäytetyön on kuitenkin edelleen vastattava opintosuunnitelmaa sekä opinnäytetyölle asetettuja tavoitteita. (Ammattikorkeakouluopinnot.fi s.a.) Kuten harjoittelu, myös opinnäytetyön aihe valitaan ja toteutetaan oman erikoistumisalan pohjalta.

4 TRADENOMIEN TYÖLLISTYMINEN

Tradenomiliitto toteuttaa liittonsa jäsenilleen vuosittain jäsentutkimuksen, jossa tutkitaan muun muassa jäsenten palkkaukseen, tasa-arvoon sekä työhyvinvointiin liittyviä asioita. Vuoden 2020 tutkimuksessa vastauksia oli noin 2900 ja vastausprosentti 20. (Tradenomiliitto 2020.)

Tutkimuksesta selvisi, että tradenomeja työskentelee monipuolisesti kaikilla toimialoilla (kuva 3). Tradenomitutkinto on laaja-alainen, ja tradenomeja on sijoittunut työelämän eri asematasoille ja tehtäväluokkiin. (Tradenomiliitto 2020)

Suurimmat tradenomeja työllistävät toimialat

Kuva 3: Suurimmat tradenomeja työllistävät toimialat (Tradenomiliitto 2020)

Tradenomien 2020 jäsentutkimuksen mukaan tradenomien keskipalkka oli vuonna 2020 3 916 euroa. Miesten ja naisten palkkaero pieneni 18,8 prosenttiin. Miesten keskipalkka laski 1,6 % ja naisten keskipalkka nousi 2,4 % vuodesta 2019. Tutkimuksen mukaan palkkaerot voivat selittyä miesten sijoittautumisella johtotehtäviin sekä korkeammille asematasoille. Tutkimuksesta selviää myös, että naiset ovat miehiä useammin määräaikaissa työsuhteissa. Miehet voivat tutkimuksen mukaan edetä työurallaan vähemmällä työkokemuksella ja naisia nuorempina korkeampiin tehtäviin. Palkkaerot voivat tutkimuksen mukaan myös selittyä sillä, että miehet työskentelevät naisia enemmän ICT-alalla ja myyntitehtävissä, kun naiset taas työskentelevät useammin tilitoimistoissa ja julkisella sektorilla, jossa palkkaus on huonompaa. Osa sukupuolten välisistä palkkaeroista on kuitenkin selittämättömiä, sillä toimialojen palkkausta on vaikea vertailla keskenään. Miehet myös esittävät suurempia palkkatoiveita työnhakutilanteissa kuin naiset. 82,6 % vastanneista oli tyytyväisiä nykyiseen työhönsä, mutta luottamus oman työpaikkansa säilymiseen laski edellisvuodesta 5,3 prosenttiyksikköä. (Tradenomiliitto 2020.)

5 TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantajanamme toimii Tradenomiliitto (TRAL). Lähestyimme heitä sähköpostitse ja kysyimme, olisivatko he kiinnostuneita toimimaan toimeksiantajanamme. He olivat erittäin kiinnostuneita opinnäytetyön aiheesta ja sen datasta.

Tradenomit-yhteisön valtuustoon kuuluu 35 jäsentä ja he käyttävät ylintä päätösvaltaa liitossa. Valtuusto valitaan jäsenvaaleilla kolmen vuoden välein. Valtuuston tärkeimpinä tehtävinä on vahvistaa strategisia linjauksia, käsitellä vuositteista toimintasuunnitelmaa ja talousarviota sekä päättää jäsenmaksun suuruudesta. (Tradenomiliitto s.a.)

Toteutuksesta ja suunnittelusta vastaa hallitus. Nykyiset hallituksen jäsenet valittiin vuonna 2020. Uusi hallitus valitaan kolmen vuoden välein ja jäsenet valitsee valtuusto. Hallitus kokoontuu suunnilleen 2–4 kertaa vuoden aikana. Tradenomiliitto on Akavan jäsenliitto. Akavalaisten neuvottelujärjestöjen kautta hoituvat jäsenten sopimus- ja neuvottelutoiminta. Ylemmät Toimihenkilöt YTN vastaa yksityisellä sektorilla työskentelevien neuvottelutoiminnasta, ja julkisella sektorilla työskentelevistä vastaa Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO. Yhteistyössä Tradenomiliiton kanssa toimii opiskelijoiden johtama Tradenomiopiskelijat, joka on opiskelijoiden itsenäinen organisaatio. (Tradenomiliitto s.a.)

Tradenomiliiton toiminnanjohtaja vastaa liiton operatiivisesta toiminnasta sekä yleisjohdosta. Yleisjohdon lisäksi toiminta on jaettu neljään yksikköön: palveluyksikkö, lakiyksikkö, vaikuttamisyksikkö sekä viestintäyksikkö. (Tradenomiliitto s.a.)

6 TUTKIMUSMENETELMÄT

Jotta voimme toteuttaa tutkimuksemme, on meidän valittava oikea tutkimusmenetelmä toteutukseen. Tutkimusmenetelmää voidaan kutsua keinoksi, säännöksi tai menettelytavaksi, jolla tuodaan ratkaisu ongelmaan. Tutkimusmenetelmät voidaan jakaa määrälliseen eli kvantitatiiviseen sekä laadulliseen eli kvalitatiiviseen tutkimukseen. (Kananen 2015, 65–67.) Kananen (2011, 15)

mukaan määrällinen ja laadullinen tutkimus ovat toisiaan täydentäviä menetelmiä. Lähestymistapamme tutkimukseen tulee olemaan tämän takia sekä kvantitatiivinen että kvalitatiivinen.

Valitsemme molemmat tutkimusmenetelmät, koska haluamme saada mahdollisimman kattavat vastaukset tutkimuskysymyksiimme. Lisäksi kahden menetelmän käyttö tuo luotettavuutta tutkimukselle. Kvantitatiivinen Webropol-kysely antaa vastaajalle mahdollisuuden vastata anonyyminä ja itsenäisesti, joten kynnys kyselyyn osallistumiselle on matala. Tällä menetelmällä saamme kerättyä vertailukelpoista dataa tutkimukseemme. Kvalitatiivinen teemahaastattelu taas täydentää Webropol-kyselyn tuloksia, sillä voimme kysyä haastateltavalta tarkentavia kysymyksiä ja haastattelussa voi tulla ilmi uusia asioita, jotka eivät välttämättä olisi tulleet tietoomme pelkällä kyselyllä. Haastattelussa haastateltava pystyy kertomaan vapaammin ajatuksistaan ja meille tarjoutuu mahdollisuus tulkita kysymyksiä joustavammin.

6.1 Kvantitatiivinen tutkimus

Kvantitatiivinen tutkimus perustuu jo olemassa oleviin teorioihin, joten taustalla on oltava voimakas esiymmärrys tutkittavasta ilmiöstä. (Kananen 2015, 73.) Tiedämme jo aiempien tutkimuksien kautta, mihin oikeustradenomit voivat työllistyä, mutta tutkimuksemme kautta saamme tiedon, onko nämä tiedot käytännössä oikein. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa onkin keskeisenä johtopäätökset aiemmista tutkimuksista sekä aiemmista teorioista. (Hirsjärvi ym. 2009, 140.) Kvantitatiivisen tutkimuksen tulokset esitellään usein jakaumien, tunnuslukujen sekä taulukoiden avulla. (Kananen 2015, 288.)

Tiedot kvantitatiivisessa tutkimuksessa kerätään kysymysten avulla. Kysymykset voivat olla strukturoituja eli valmiilla vaihtoehdoilla varustettuja tai avoimia. Se, kuinka hyvin kysymykset toimivat, riippuvat muun muassa siitä, ovatko kysymykset yksiselitteisiä, onko vastaaja ymmärtänyt kysymykset oikein ja onko vastaajalla tarpeeksi tietoa aiheesta. (Kananen 2011, 30.) Tiedonkeruun välineenä voidaan käyttää esimerkiksi kyselyä. Tämä on kvantitatiivisen tutkimuksen yleisimmin käytetty aineistonkeruumenetelmä. (Kananen 2015, 201.) Ai-

ommekin toteuttaa tutkimuksemme kvantitatiivisen osuuden juuri tätä aineistonkeruumenetelmää käyttäen. Laadimme kyselyn käyttäen Webropol-ohjelmaa ja lähetämme sen sähköpostitse eri oikeushallinnon alojen virastoihin, jotka välittävät kyselyn eteenpäin työntekijöille.

Verkkokyselyn käyttö on koko ajan ollut kasvussa. Se soveltuu aineistonkeruumenetelmänä tietynlaisissa tutkimustilanteissa perinteistä paperilomaketta paremmin. Verkkokysely on myös kustannuksiltaan paperilomaketta parempi. Verkkokyselyn tutkimusprosessi eroaa vain hieman paperisesta lomakekyselystä. Itse vaatimukset ja vaiheet ovat samat, mutta toteutus teknisesti on erilaista. Kyselylomake suunnitellaan käyttäen esimerkiksi tekstinkäsittelyohjelmaa, tai kysymykset voidaan suoraan kirjoittaa verkko-ohjelmaan. (Kananen 2015, 207–211.) Kyselyn kysymykset suunnittelemme niin, että se sisältää sekä strukturoituja että avoimia kysymyksiä. Strukturoitujen kysymysten avulla voimme vertailla helpommin vastauksia keskenään, mutta samaan aikaan avoimien kysymysten avulla saamme vastauksista henkilökohtaisempia.

6.2 Kvalitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivinen tutkimus tarkoittaa laadullista tutkimusta. Tähän tutkimusotteeseen päädytään yleensä silloin, kun jotain ilmiötä ei tunneta tai tiedetä sen teoriaa. Laadullisella tutkimuksella etsimme tietoa tästä uudesta ilmiöstä tai teoriasta. Tällä tutkimusmenetelmällä pyritään löytämään vastaus kysymykseen ”mistä tässä on kyse?”. Kun tiedämme todella vähän tutkittavasta asiasta, niin silloin suurella todennäköisyydellä kannattaa valita laadullinen tutkimus. Tällä tutkimusotteella on potentiaalia saada syvälinen näkemys tutkittavasta ilmiöstä (Kananen 2014, 16–17).

Tähän mennessä oikeustradenomien työllistymisestä löytyy hyvin vähän tutkittua tietoa, ja se mitä löytyy, on monta vuotta vanhaa. Varsinkin tutkimuksemme alakysymyksistä, ”millaisia tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia työelämässä oikeustradenomeilta vaaditaan” ja ”miten työelämän vaatimukset täyttyvät oikeustradenomiopinnoissa”, on hyvin vaikea löytää tutkittua tietoa. Tämän takia laadullinen tutkimus sopii hyvin osaksi tutkimustamme. Haluamme

löytää uutta ja ajantasaista tietoa tästä aiheesta. Laadullinen tutkimus määrällisen tutkimuksen lisänä auttaa meitä syventymään aiheeseemme tarkemmin.

Tutkimuksessamme käytämme laadullisena menetelmänä teemahaastatteluja. Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelumuoto. Teemahaastattelussa haastattelut keskitetään määriteltyihin teemoihin, mistä sitten keskustellaan haastateltavan kanssa. Tämän haastattelumuodon etuna on, että se ei ole sidoksissa pelkästään kvalitatiiviseen tai kvantitatiiviseen leiriin. Teemahaastattelujen haastattelukertojen määrää ei ole rajattu vain yhteen kertaan. Tarkoituksena on, että haastattelu etenee teemojen varassa eikä pelkkien yksityiskohtaisten kysymysten. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47–48.)

Teemahaastattelun haastateltavat keräämme aiemmista kontakteistamme, kuten esimerkiksi työpaikoiltamme. Kriteerinä myös haastatteluun valituksi tulemiseksi on, että on valmistunut oikeustradenomiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta.

6.3 Aineiston analyysimenetelmät

Kerätylle aineistolle on omat tyypilliset analyysimenetelmänsä. Jotkin aineistot ovat sidottuja tiettyihin analyysimenetelmiin, kun samalla joitain aineistoja voi analysoida vapaammin. Esimerkiksi laadullisella aineistolla on enemmän variaatiomahdollisuuksia analysointiin kuin määrällisellä aineistolla. (Kananen 2015, 83.)

Verkkokyselyn strukturoitujen kysymysten tulokset aiomme analysoida hyödyntäen Webropol-ohjelman omia taulukointityökaluja, Exceliä sekä SPSS-ohjelmistoa. Saamme näiden ohjelmien avulla tuotua tutkimuksen tulokset julki erilaisia kuvaajia sekä jakaumia hyödyntäen.

Käytämme teemahaastattelusta keräämämme aineiston sekä kyselyn avoimien kysymysten analyysissä hyödyksi koodausmenetelmää. Päädyimme tähän ratkaisuun, sillä koodauksella aineisto saadaan käsiteltävään muotoon yhdistämällä samaa merkitsevät asiat samalla koodilla kuin myös sellaiset asiat, joissa on yhdistävä tekijä. (Kananen 2014, 104.) Analysoidessamme

käytämme eri värejä apukeinona erittelemään tuloksia. Sama väri tarkoittaa samaa yhdistävää tekijää. Tämä menetelmä helpottaa aineiston ja tuloksien ymmärtämistä.

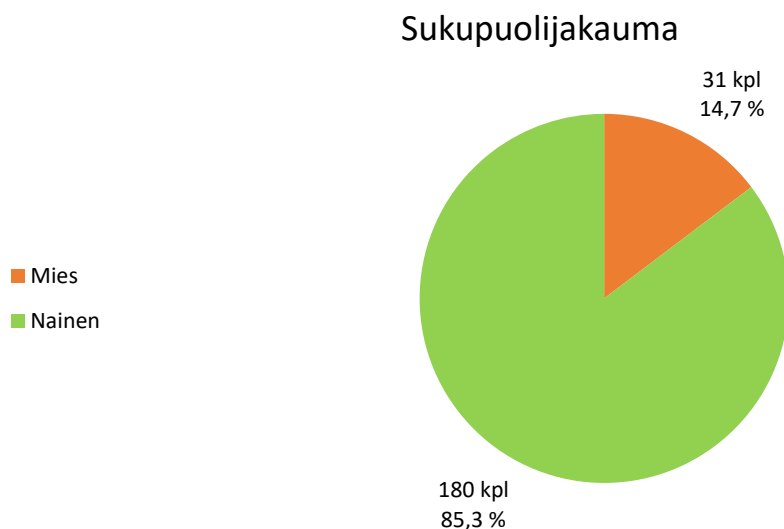
7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

7.1 Kyselyn tulokset

Toteutimme kyselyn Webropol-ohjelmalla kesällä 2021. Kysely oli avoinna vastaajille 1.6.–5.7. Lähetimme kyselyn (ks. liite 2) sähköpostitse eri oikeushallinnon alaisiin työpaikkoihin, josta kyselymme välitettiin eteenpäin organisaatioissa työskenteleville oikeustradenomeille. Kyselyyn vastasi oikeustradenomeja tuomioistuimista, oikeusaputoimistoista, poliisilta, edunvalvonnasta, syyttäjänvirastoista, ulostotosta sekä rikosseuraamuslaitokselta. Vastauksia saimme yhteensä 212.

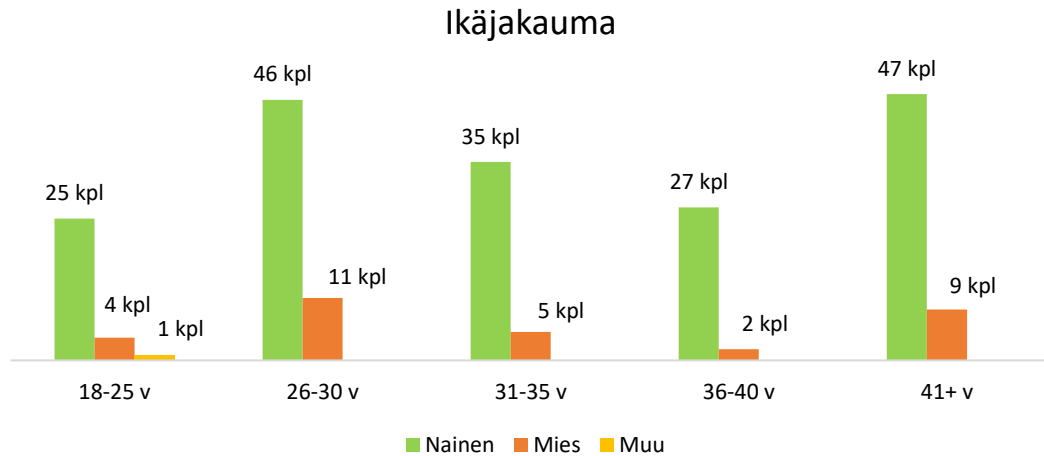
7.1.1 Taustatiedot

Kyselyn alussa selvitimme vastaajien taustatietoja. Halusimme tietoja muun muassa sukupuolesta (kuva 4), iästä (kuva 5) sekä siitä, mistä oppilaitoksesta he ovat valmistuneet ja minä vuonna (kuvat 6 ja 7). Näiden tietojen avulla pystymme analysoimaan vastauksia esimerkiksi vertailemalla sukupuolten ja eri ikäryhmien vastauksia.

Kuva 4: Sukupuolijakauma

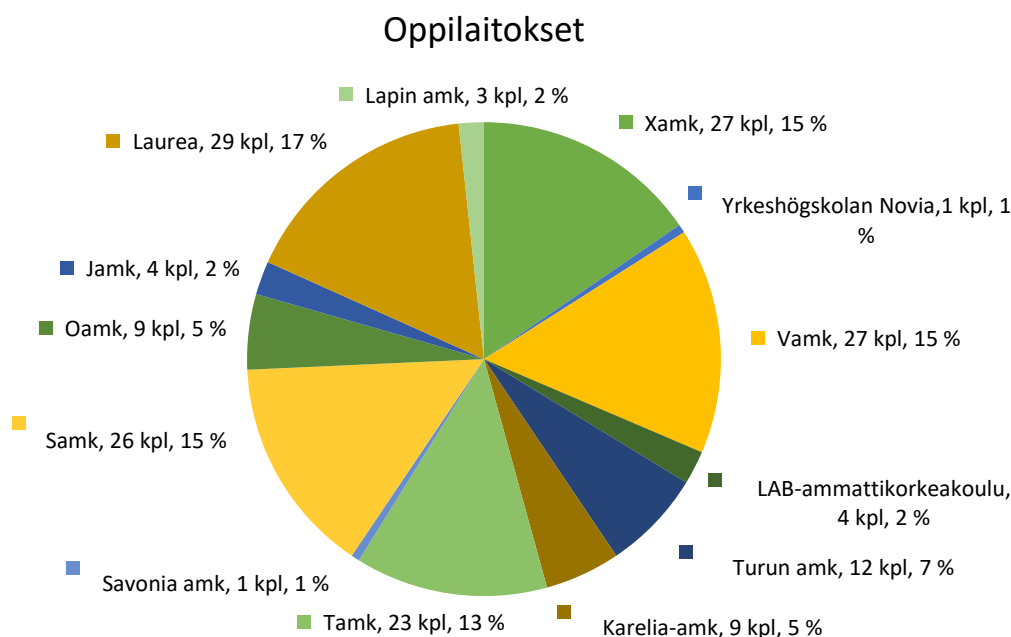
Kuvassa 4 on kerrottu, kuinka vastaajien sukupuoli on jakautunut. Kuvasta selviää, että suurin osa vastaajista oli naisia ja heiltä vastauksia kertyi yhteensä 180 (84,9 %). Kyselyyn vastaajista 31 oli miehiä (14,6 %).

Kuva 5: Ikäjakauma

lältään vastaajat jakoutuivat viiteen eri ikäryhmään: 18–25-vuotiaisiin, 26–30-vuotiaisiin, 31–35-vuotiaisiin, 36–40-vuotiaisiin sekä yli 41-vuotiaisiin (kuva 5). Naisten eniten vastauksia kerännyt ikäryhmä oli yli 41-vuotiaat (47 vastausta) ja vähiten vastauksia kerännyt 18–25-vuotiaat (25 vastausta). Miehistä taas eniten vastauksia kerännyt ikäryhmä oli 26–30-vuotiaat (11 vastausta) ja vähiten 36–40-vuotiaat (2 vastausta). Yhteenlaskettuna naisten sekä miesten vastaukset suurin ikäryhmiä kerännyt vastaus oli 26–30-vuotiaat.

Kuvassa 6 käsitellään oppilaitoksia, joista kyselyyn vastaajat ovat valmistuneet, ja kuvassa 7 heidän valmistumisvuottansa. Ammattikorkeakouluja on ajan saatossa yhdistynyt keskenään tai ne ovat vaihtaneet nimeä. Entisiä oppilaitoksia ei ole huomioitu nimeltä kuvassa 6, vaan vanhat oppilaitokset ja näiden vastaukset on sisällytetty uuteen nimeen.

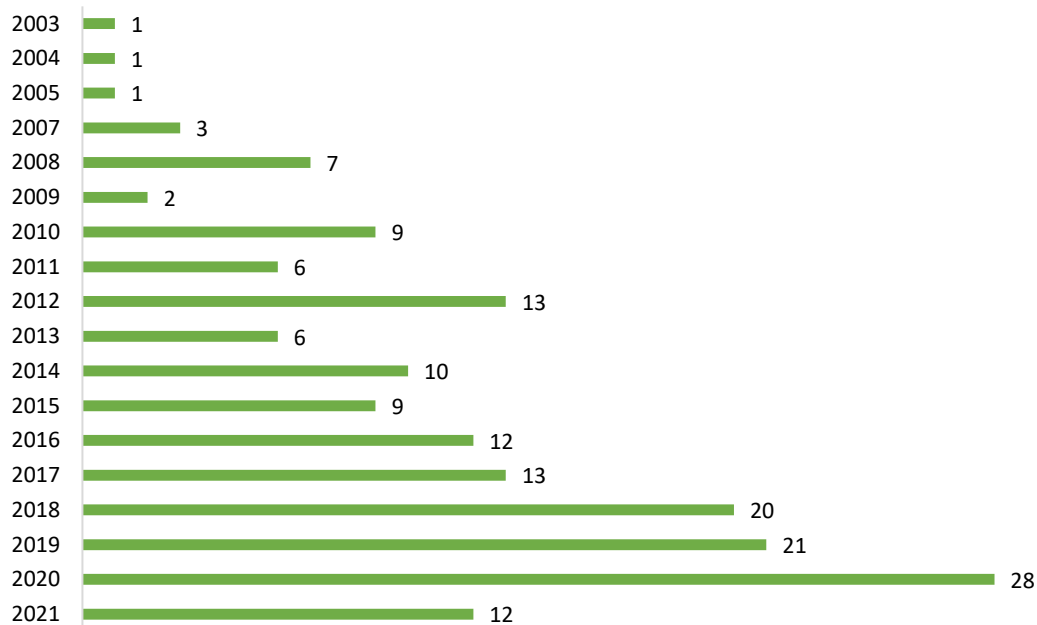

Kuva 6: Valmistumisoppilaitokset

Kyselyn vastauksista tulee ilmi, että Suomessa on valmistunut eniten oikeustradenomeja viidestä korkeakoulusta: Laureasta, Vaasan ammattikorkeakoulusta (Vamk), Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta (Xamk), Satakunnan ammattikorkeakoulusta (Samk) sekä Tampereen ammattikorkeakoulusta (Tamk). Eniten vastaajia valmistui Laurean ammattikorkeakoulusta. Laureasta valmistuneiden osuus vastaajista oli 17 % (29). Vaasan ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistui toiseksi suurin osa kyselyyn vastaajista. Prosentuaalisesti näistä valmistui 15 % vastaajista (Vamk 27 ja Xamk 27). Satakunnan ammattikorkeakoulusta valmistui myös 15 % vastaajista, mutta sieltä valmistui yksi opiskelija vähemmän kuin Vamkista ja Xamkista. Tampereen ammattikorkeakoulusta valmistui 13 % vastaajista (23) päätyen sijalle neljä (kuva 6).

Turun ammattikorkeakoulusta valmistui 7 % vastaajista (12). Karelia-ammattikorkeakoulusta (9) sekä Oulun ammattikorkeakoulusta (9) valmistui 5 % vastaajista. Lab-ammattikorkeakoulusta (4) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulusta (4) valmistui 2 % vastaajista (kuva 6). Vähiten vastaajia valmistui Lapin ammattikorkeakoulusta, Yrkeshögskola Noviasta sekä Savonia ammattikorkeakoulusta. Lapin ammattikorkeakoulusta valmistui 3 vastaajaa (2 %). Sekä Yrkeshögskola Noviasta että Savonia ammattikorkeakoulusta valmistui kummastakin 1 vastaaja (1 %).

Oikeustradenomien valmistumisvuodet

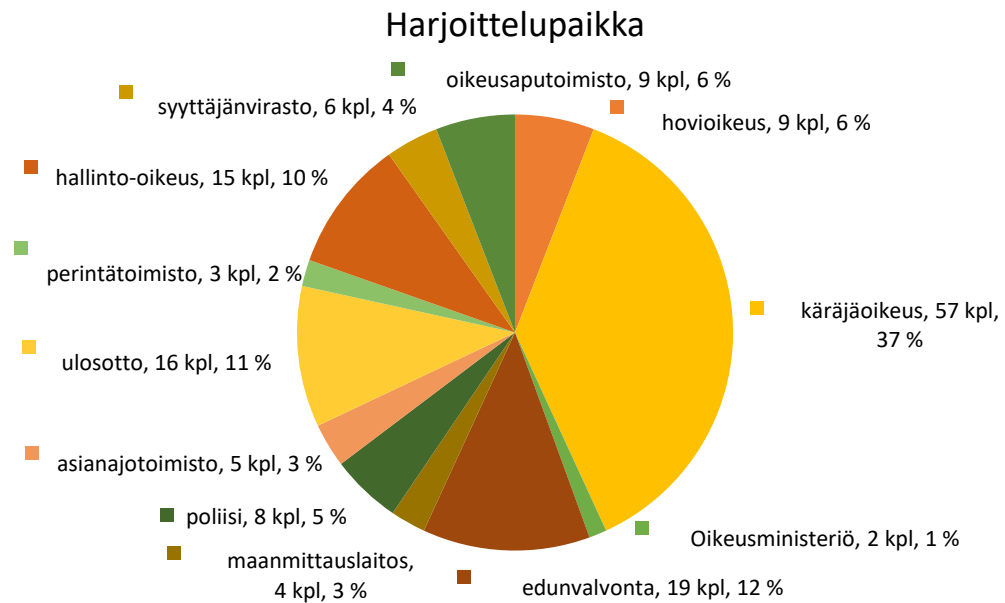

Kuva 7: Valmistumisvuodet

Oikeustradenomikoulutus on aloitettu vuoden 2003 jälkeen, ja siitä lähtien oikeustradenomeja on valmistunut vuosittain (kuva 7). Kyselyn vastaajista eniten oikeustradenomeja valmistui vuonna 2020 (28 vastaajaa). Vuosien 2018 ja 2021 välillä on valmistunut 81 oikeustradenomia. Vastaajista vähiten valmistui vuosina 2003–2005, jolloin joka vuosi valmistui yksi henkilö. Valmistuneiden oikeustradenomien määrä on esitetty tarkemmin kuvassa 7.

7.1.2 Harjoittelu

Vastauksia analysoimalla selvisi, että oikeustradenomeja on ollut harjoittelussa pääosin monissa eri oikeushallinnon organisaatioissa. Harjoittelu on suoritettu vastausten perusteella myös muutamassa yksityisen sektorin organisaatiossa.

Kuva 8: Harjoittelupaikat

Kuvassa 8 on esitetty eniten vastauksia keränneet harjoittelupaikat. Selvästi eniten vastauksia kyselyssä keräsi käräjäoikeus, sillä yli kolmasosa kysymyksen vastanneista (37 %, 57 vastausta) on suorittanut oikeustradenomiharjoittelunsa käräjäoikeudessa. Toiseksi eniten vastauksia keräsi edunvalvontatoimisto (12 %), jossa harjoittelun suoritti 19 henkilöä. Kolmanneksi eniten vastauksia sai ulosotto (11 %, 16 vastausta) ja neljänneksi eniten hallinto-oikeus (10 %, 15 vastausta). Näiden paikkojen lisäksi oikeustradenomiharjoittelu on suoritettu hovioikeudessa (6 %, 9 vastausta), Oikeusministeriössä (1 %, 2 vastausta), Maanmittauslaitoksella (3 %, 4 vastausta), poliisissa (5 %, 8 vastausta), asianajotoimistossa (3 %, 5 vastausta), perintätoimistossa (2 %, 3 vastausta) sekä syyttäjänvirastossa (4 %, 6 vastausta).

Näiden edellä mainittujen paikkojen lisäksi oikeustradenomiharjoittelu on suoritettu muun muassa aluehallintovirastossa (2 vastausta), Digi- ja väestötietovirastossa (2 vastausta), Maahanmuuttovirastossa (1 vastaus) sekä talous- ja velkaneuvonnassa (1 vastaus).

Kysyimme tutkittavien harjoittelupaikkaa, harjoittelunimikettä sekä sitä, millaisia työtehtäviä he suorittivat harjoittelujaksonsa aikana. Olemme koonneet

vastauksista kolme taulukkoa, johon olemme eritelleet harjoittelunimikkeet sekä yleisimmät työtehtävät. Näitä tuloksia on esitetty taulukoissa 2, 3 ja 4.

Taulukko 2: Harjoittelunimikkeet sekä työtehtävät

Harjoittelupaikka	Harjoittelunimike	Harjoittelun työtehtävät
Rikosseuraamuslaitos	hallinnon harjoittelija	poistumislupien myöntäminen, kurinpitopäätösten kirjoittaminen, vankien tekemiin kanteluihin vastaaminen, lähityö vankien kanssa
poliisilaitos	tutkintasihteeri lupasihteeri	arkistointitehtävät, tutkinnassa avustaminen, tutkintailmoitusten laadinta, asiakirjojen lähetys, päätösten luonnostelu, lupahallinnon hakemusten käsittely (mm. passi- ja henkilökortti, aselupa), asiakaspalvelu, asiakasneuvonta
syyttäjänvirasto	syyttäjäsihteeri toimistos sihteeri	osoitteiden tarkastelu, uusien asioiden vastaanottaminen, päätösten lähettely, rekisterien tarkastelu, juttujen siirtäminen käräjäoikeuteen, toimistotehtävät, arkistointi, sakkojen vastustamisten vastaanottaminen, kirjaamistehtävät, rikosoikeudenkäyntien seuraaminen, sidosryhmien yhteydenpito ja vierailut, syyttäjän työparina toimiminen
Maanmittauslaitos	toimistos sihteeri asiakaspalvelusihteeri	lainhuutohakemusten vireillepano, lainhuuto-, kiinnitys- ja erityisten oikeuksien hakemusten vireillepano, asiakaspalvelutehtävät, puhelinpalvelu, tilasto- ja arkistotilausten tekeminen

Taulukossa 2 on esitetty Rikosseuraamuslaitoksen, poliisilaitoksen, syyttäjänviraston sekä Maanmittauslaitoksen palveluksessa harjoittelun suorittaneiden oikeustradenomien vastaukset. Vastauksista voi huomata, että kaikissa työpaikoissa on monipuolisia toisistaan eroavia työtehtäviä, kuten syyttäjänvirastossa työtehtäviä on aina osoitteiden tarkastamisesta rikosoikeudenkäyntien seuraamiseen asti. Maanmittauslaitoksella puolestaan harjoittelija on päässyt esimerkiksi laittamaan lainhuutohakemuksia vireille. Poliisilaitoksella tutkintasihteeri on saanut avustaa tutkinnassa sekä käsitellä erilaisia hakemuksia, kuten passi- ja henkilökorttihakemuksia. Rikosseuraamuslaitoksella harjoittelija

on kirjoittanut kurinpitopäätöksiä ja vastannut vankien tekemiin kanteluihin. Melkein kaikissa paikoissa harjoittelija on tehnyt kuitenkin erilaisia asiakaspalvelutehtäviä sekä erilaisia toimistotehtäviä, kuten arkistointia.

Taulukko 3: Harjoittelunimikkeet sekä työtehtävät

Harjoittelupaikka	Harjoittelunimike	Harjoittelun työtehtävät
oikeusaputoimisto	oikeusapusihteeri	toimistotyöt, aikojen varaaminen asiakkaille, käyttövaralaskelmien tekeminen, oikeusapuhakemusten käsittely, perunkirjotukset, asiakirjojen laatiminen ja tilaaminen, arkistointi, oikeusavustajan antamat tehtävät
edunvalvontatoimisto	edunvalvontasihteeri	päämiesten laskujen maksu ja kirjanpidon tarkastus, päivittäistilinpito, vuosi- ja päätöstitilit, lääkekattojen ja terveydenhuollon maksukattojen seuranta, päämiesten talouden hoito yhdessä edunvalvojan kanssa, etuuksien hakeminen, asiakaspalvelu, tilien teko, tositteiden järjestäminen, vuositilansioiden kasaaminen
ulosotto	perintäsihteeri	ulosottohakemusten kirjaaminen, realisointiasiakirjojen valmistelu, asiakirjojen tilaaminen, viivästyskoron laskeminen, asiakaspalvelu, luottotietojen tarkastus, kirjaamistehtävät, kuolinpesäselvitykset, toimitustodistajana osallistuminen asuinhuoneistojen häätöihin, häätöpöytäkirjojen käsitteleminen, toimistotehtävät, arkistointi
asianajotoimisto	asianajosihteeri toimistosihteeri	asiakaspalvelu, asiakirjojen laadinta, yhteydenpito viranomaisiin, tapaamisiin liittyvät järjestelyt

Taulukkoon 3 on koottu oikeusaputoimistossa, edunvalvontatoimistossa, ulosotossa sekä asianajotoimistossa harjoittelun suorittaneiden vastaukset. Yhteisenä tehtävänä kaikilla on ollut asiakaspalvelutehtävät. Oikeusaputoimistossa harjoittelijana on esimerkiksi päässyt käsittelemään oikeusapuhakemuksia, tekemään käyttövaralaskelmia sekä varaamaan aikoja asiakkaille. Edunvalvontatoimistossa harjoittelijana on päässyt maksamaan päämiesten laskuja, teke-

mään tilejä ja kasaamaan vuositilikansioita. Ulosotossa tehtävinä on esimerkiksi ollut kuolinpesäselvitykset, luottotietojen tarkastukset ja ulosottohakemusten kirjaaminen. Asianajotoimistossa harjoittelija on laatinut asiakirjoja, pitänyt yhteyttä viranomaisiin sekä hoitanut tapaamisiin liittyviä järjestelyjä.

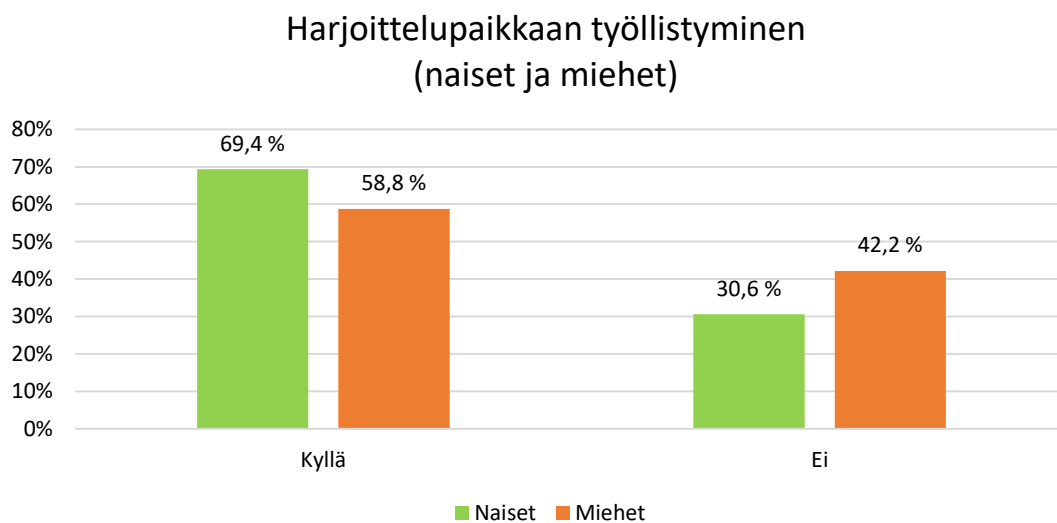
Taulukko 4: Harjoittelunimikkeet sekä työtehtävät

Harjoittelupaikka	Harjoittelunimike	Harjoittelun työtehtävät
käräjäoikeus	käräjäsihteeri	summaariset asiat, hakemusasiat, asiakirjojen laatiminen ja oikolukeminen, tiedoksiantoprosessin hoitaminen, asiakaspalvelu, haasteiden ja lausumapyyntöjen tekeminen, istunnoissa pöytäkirjanpitäjänä toimiminen, yhteenvedopohjien luominen, istuntojen sopiminen, laskujen maksatus, arkistointi, hakemusasioiden kirjallinen valmistelu, avioerohakemusten käsittely, yksipuolisten tuomioiden valmistelu
hovioikeus hallinto-oikeus	lainkäyttösihteeri	läheteiden valmistelu, päätösten puhtaaksikirjoitus ja tiedoksianto, laskutus, suullisten käsittelyiden järjestäminen, arkistointi, istuntojen järjestäminen, yhteydenpito avustajiin, asiakirjojen valmistelu, lausuntojen hankkiminen, asianosaisten kuuleminen, esivalmistelu, tulkkityöskentely, kutsujen teko ja lähetys, päätösten antopäiväminen
haastemies	korkeakouluharjoittelija	avustavat haastemiehen tehtävät, haastemiesyksikön puhelintiedoksiantotehtävät ja haastemiespäivystys

Taulukossa 4 esitellään käräjäoikeudessa, hovioikeudessa, hallinto-oikeudessa sekä haastemiehellä suorittaneiden harjoittelunimikkeet sekä -tehtävät. Työtehtäviä tutkimalla voi havaita, että käräjäsihteereillä sekä lainkäyttösihteereillä on monia samoja työtehtäviä, kuten istuntojen valmistelu ja järjestäminen sekä laskutus.

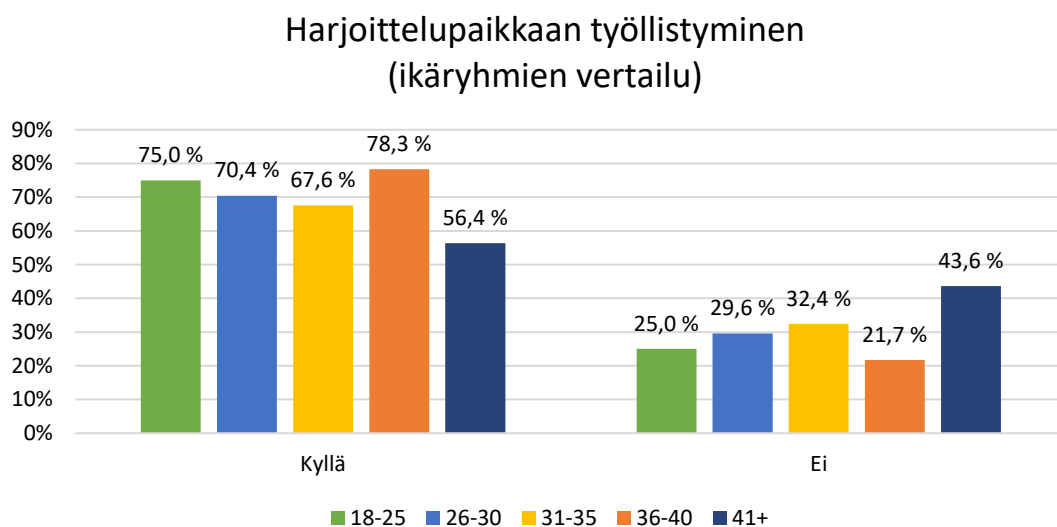
Halusimme selvittää, kuinka vastaajamme ovat työllistyneet harjoittelupaikaansa (kuvat 9 ja 10) ja kauanko he työskentelivät siellä (kuvat 11 ja 12).

Analysoimme tuloksia vertailemalla sukupuolten vastauksia keskenään sekä eri ikäryhmien vastauksia.

Kuva 9: Työllistyminen harjoittelupaikkaan, sukupuolten vertailu

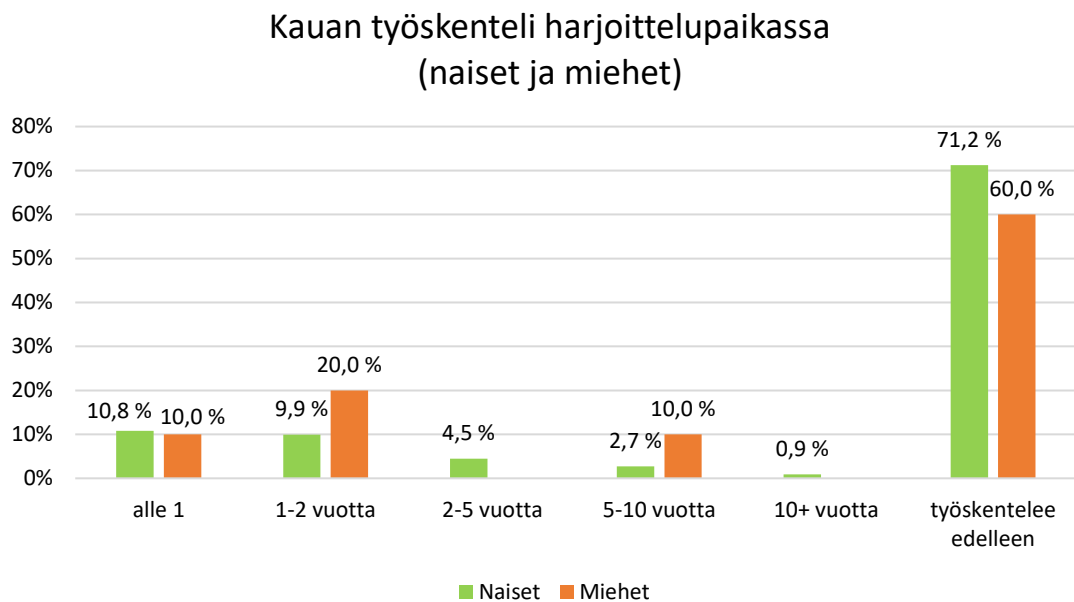
Harjoittelupaikkaan työllistyi yhteensä 68,4 % vastanneista. Kuvasta 9 ilmenee, että naisista harjoittelupaikkaansa työllistyi yhteensä 69,4 % (111 naista) ja miehistä työllistyi 58,8 % (10 miestä). Vastaaajista 31,6 % ei työllistynyt paikkaan, jossa suoritti oikeustradenomiharjoittelunsa. Naisista 30,6 % ei työllistynyt (49 naista) harjoittelupaikkaansa ja miehistä 41,2 % ei työllistynyt (7 miestä) harjoittelupaikkaansa.

Kuva 10: Työllistyminen harjoittelupaikkaan, ikäryhmien vertailu

Ikäryhmien vastauksia vertaillen kuvassa 10, joka käsittelee harjoittelupaikkaan työllistymistä, eniten vastauksia keräsi 36–40-vuotiaiden ikäryhmä. Heistä 78,3 % työllistyi harjoittelupaikkaansa. Seuraavaksi eniten harjoittelupaikkaan työllistyi 18–25-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa vastaajista 75 % sai työpaikan harjoittelupaikastansa. 26–30-vuotiaissa 70,4 % ja 31–40-vuotiaissa 67,6 % työllistyi työpaikkaan, jossa suoritti opintoihin kuuluvan harjoittelun. Vähiten harjoittelupaikkaansa työllistyi yli 40-vuotiaita. Heistä vain hieman yli puolet saivat työpaikan harjoittelupaikastansa (56,4 %).

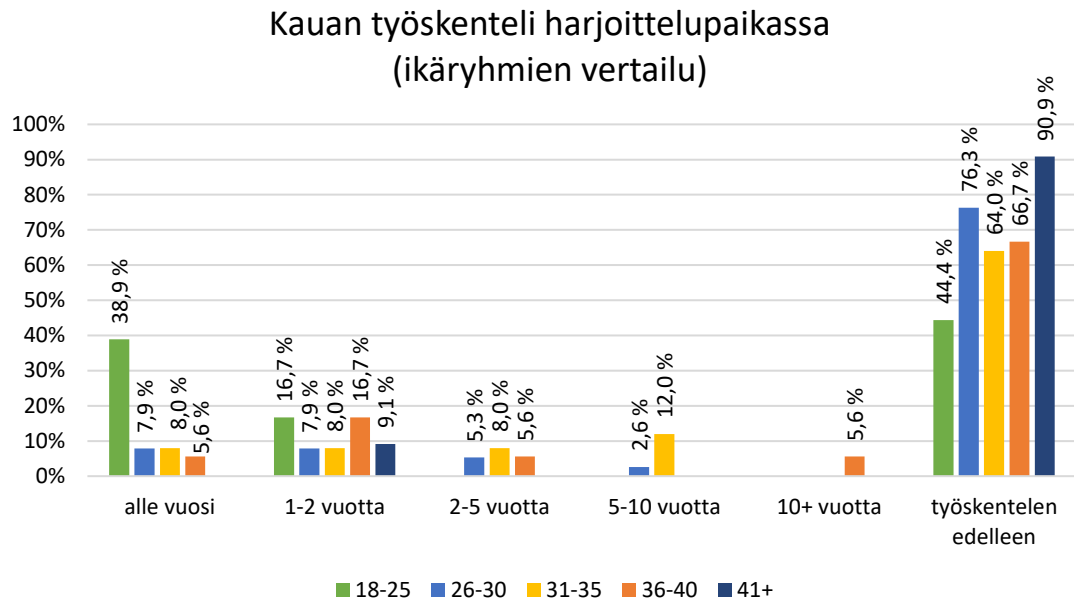
Kuvat 11 ja 12 käsittelevät sitä, kuinka kauan vastaajat työskentelivät harjoittelupaikassaan. Kysymys suunnattiin ainoastaan heille, jotka vastasivat, että he ovat työllistyneet työpaikkaan, jossa suorittivat työharjoittelunsa.

Kuva 11: Kauan työskenteli harjoittelupaikassa, sukupuolten vertailu

Kuvaan 11 vastanneista 70,3 % (85 vastaajaa) työskentelee edelleen työpaikassa, johon suoritti oikeustradenomiharjoittelunsa. Naisista 71,2 % (79) työskentelee edelleen harjoittelupaikassaan ja miehistä 60 % (6). Alle vuoden harjoittelupaikassaan työskenteli naisista 10,8 % (12) ja miehistä 10 % (1). 1–2 vuotta harjoittelupaikassaan työskenteli naisista 9,9 % (11) ja miehistä 20 % (2). Naisista 4,5 % (5) työskenteli harjoittelupaikassaan 2–5 vuotta ja miehistä ei yksikään. Miehistä 10 % (1) työskenteli 5–10 vuotta harjoittelupaikassaan ja

naisista tämä osuus oli 2,7 % (3). Yli 10 vuotta harjoittelupaikassaan työskennelleitä naisista oli 0,9 % (1) ja miehistä ei yksikään.

Kuva 12: Kauan työskenteli harjoittelupaikassaan, ikäryhmien vertailu

Ikäryhmien vastauksia vertaillessa voi kuvasta 12 huomata, että tulokset ikäryhmien kesken jakautuvat melko tasaisesti. Eniten vastauksista erottuu kuitenkin 18–25-vuotiaiden ikäryhmä, sillä heistä 38,9 % työskenteli harjoittelupaikassaan alle vuoden. Muiden ikäryhmien vastaukset kyseisessä kategoriassa ovat pienemmät, sillä 26–30-vuotiaista 7,9 % työskenteli harjoittelupaikassaan alle vuoden, 31–35-vuotiaista 8 % ja 36–40-vuotiaista 5,6 %. Yli 40-vuotiaista vastaajista kukaan ei työskennellyt harjoittelupaikassaan alle vuotta.

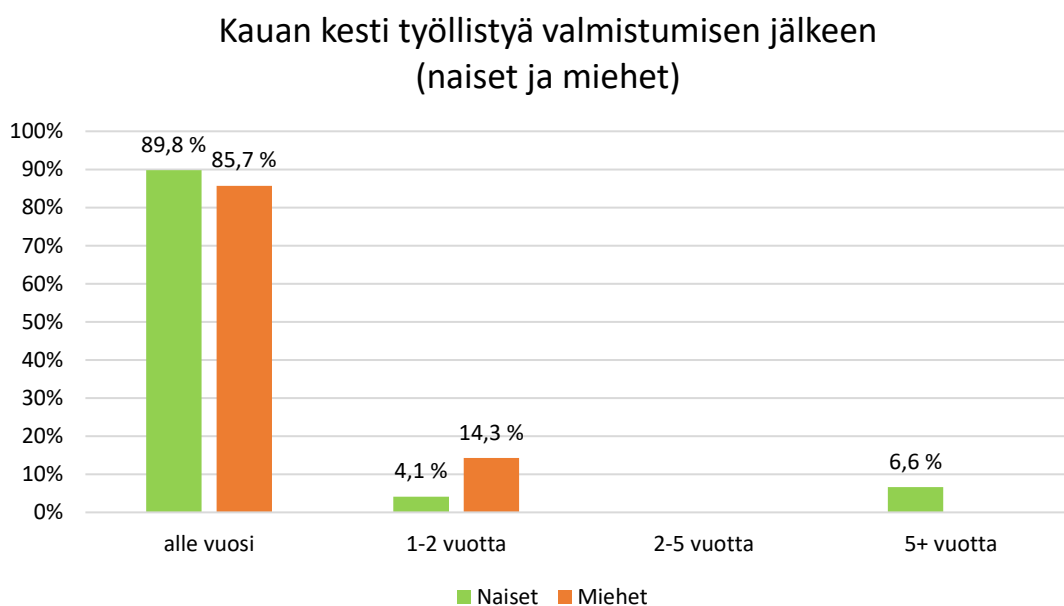
Viimeksi mainittu yli 40-vuotiaiden ikäryhmä eroaa vastausten perusteella muista ikäryhmistä siten, että ikäryhmän vastaajat työskentelivät harjoittelupaikassaan vain joko 1–2 vuotta (9,1 %) tai työskentelevät siellä edelleen (90,9 %). Vastauksia heidän ikäryhmäläisiltänsä ei kerääntynyt muihin kategorioihin lainkaan. 18–25-vuotiaista sekä 36–40-vuotiaista vastaajista 16,7 % työskenteli harjoittelupaikassaan 1–2 vuotta. 26–30-vuotiaiden ikäryhmässä osuus oli 7,9 % ja 31–35-vuotiaiden ikäryhmässä 8 %.

Kolmen ikäryhmän edustajia työskenteli harjoittelupaikassaan 2–5 vuotta. Nämä ikäryhmät olivat 26–30-vuotiaat (5,3 %), 31–35-vuotiaat (8 %) ja 36–40-

vuotiaat (5,6 %). Kaksi ikäryhmää työskenteli harjoittelupaikassaa 5–10 vuotta. Nämä ikäryhmät olivat puolestaan 26–30-vuotiaat (2,6 %) sekä 31–35-vuotiaat (12 %). Ainoa ikäryhmä, joka on työskennellyt harjoittelupaikassaan yli 10 vuotta, on 36–40-vuotiaat. Tästä ikäryhmästä 5,6 % työskenteli yli 10 vuotta harjoittelupaikassaan. Edelleen harjoittelupaikassaan työskentelee 18–25-vuotiaista 44,4 %, 26–30-vuotiaista 76,3 %, 31–40-vuotiaista 64 % ja 36–40-vuotiaista 66,7 %.

7.1.3 Työllistyminen

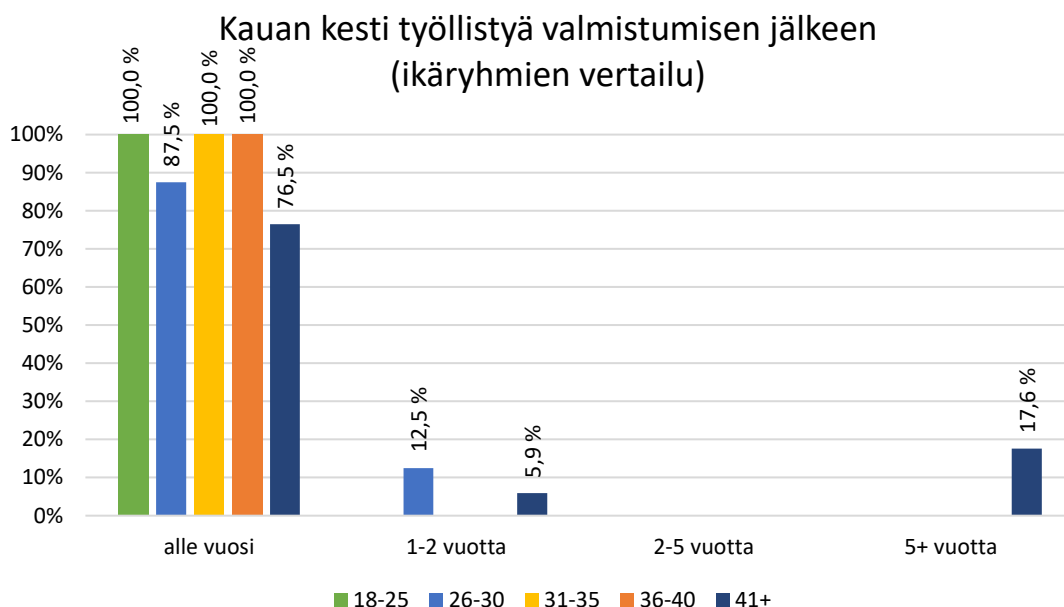
Tutkimme vastaajien valmistumisen jälkeistä työllistymistä sekä nykyistä työtilannetta. Kuvissa 13 ja 14 esitellään, kuinka nopeasti vastaajat ovat saaneet työpaikan valmistumisen jälkeen. Kuvissa 15 ja 17 puolestaan käsitellään vastaajien nykyistä tai aiempia julkisen ja yksityisen sektorin työpaikkoja.

Kuva 13: Työllistyminen harjoittelun jälkeen, sukupuolten vertailu

Kuvaa 13 tarkastelemalla näemme, että suurin osa vastaajista on työllistynyt alle vuodessa työelämäänsä valmistumisen jälkeen. Naisista 89,8 % (44) ja miehistä 85,7 % (6) on työllistynyt alle vuodessa valmistumisen jälkeen työelämäänsä. Naisista 4,1 % (2) ja miehistä 14,3 % (1) työllistyi kahden vuoden sisään työelämäänsä. Vastausvaihtoehtoon 2–5 vuotta meni työllistymiseen valmistumisen jälkeen ei ole vastannut kukaan kyselyyn vastanneista. Naisista 6,1 % (3) kesti yli viisi vuotta työllistyä valmistumisen jälkeen ja miehistä tähän

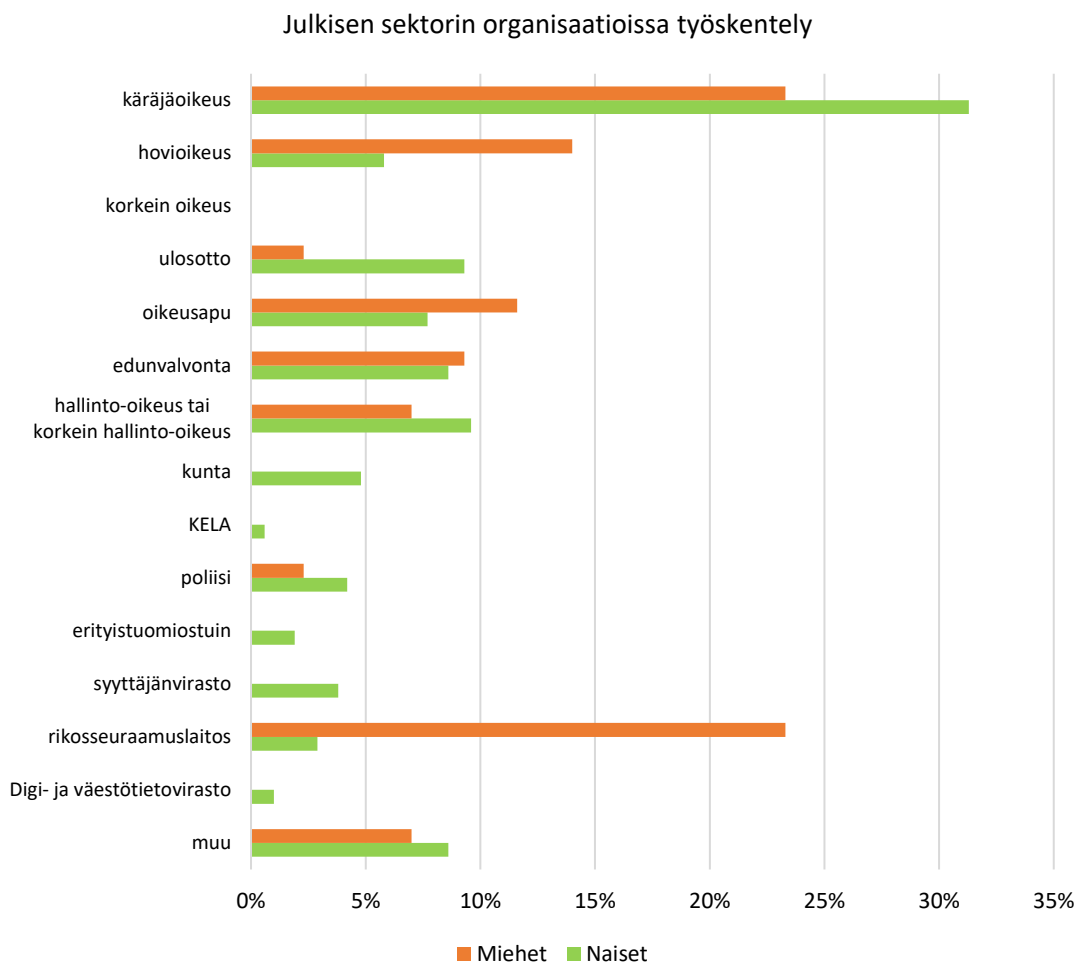
vastausvaihtoehtoon ei vastannut kukaan. Kuvan vastanneista kaikki ovat työllistyneet.

Kuva 14: Työllistyminen valmistumisen jälkeen

Kuvasta 14 havainnollistetaan eri ikäisten oikeustradenomien työllistymistä valmistumisen jälkeen. Kuvasta voi huomata, että suurin osa oikeustradenameista on työllistynyt heti valmistumisen jälkeen. 18–25-vuotiaista, 31–35-vuotiaista sekä 36–40-vuotiaista kaikki ovat saaneet työpaikan alle vuoden aikana valmistumisesta.

Poikkeuksena on 26–30-vuotiaiden sekä yli 40-vuotiaiden ikäryhmät. 26–30-vuotiaista 87,5 % työllistyi alle vuodessa ja yli 40-vuotiaista 76,5 %. 26–30-vuotiaiden keskuudessa 12,5 %:lla ja yli 40-vuotiaissa 5,9 %:lla kesti 1–2 vuotta saada työpaikka valmistumisen jälkeen. Tämän lisäksi edellä mainitussa yli 40-vuotiaiden ikäryhmässä 17,6 %:lla kesti yli 5 vuotta työllistyä valmistumisen jälkeen (kuva 14).

Kuva 15: Työskentely julkisen sektorin organisaatioissa

Kuvassa 15 käsitellään, missä julkisen sektorin organisaatioissa vastaajat työskentelevät tai ovat aiemmin työskennelleet. Eniten vastauksia keräsi miesten keskuudessa Rikosseuraamuslaitos sekä käräjäoikeus, jossa kummassakin organisaatiossa on työskennellyt 23 % vastaajista. Toiseksi eniten vastauksia keräsi hovioikeus (14 %) ja kolmanneksi oikeusapu (12 %). Naisten keskuudessa eniten vastauksia sai käräjäoikeus, jossa on työskennellyt selvästi enemmistö naisten vastauksista (31,3 %). Toiseksi eniten naiset ovat julkisella sektorilla työskennelleet hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa (9,6 %). Kolmanneksi eniten vastauksia sai ulosotto, joka keräsi 9,3 % vastauksista.

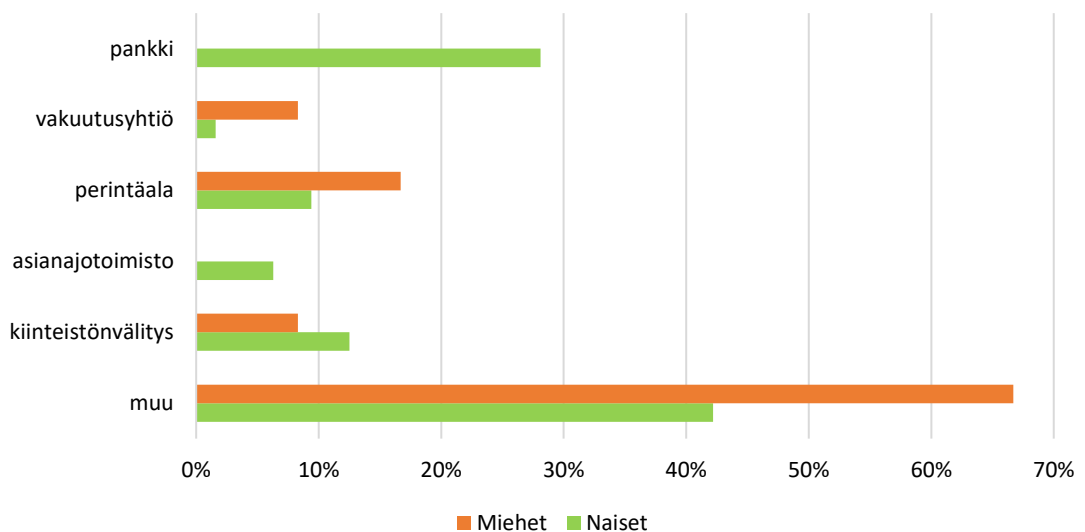
Muita julkisen sektorin työpaikkoja

- ELY-keskus
- Aluehallintovirasto
- Maanmittauslaitos
- Terveysten- ja hyvinvoinninlaitos
- Ministeriö ja valtioneuvoston kanslia
- Talous- ja velkaneuvonta
- TE-toimisto
- Verohallinto
- Tulli
- Vankila
- Oikeusrekisterikeskus

Kuva 16: Muita julkisen sektorin organisaatioita

Kuvan 15 miesvastaajista 7 % ja naisvastaajista 8,6 % valitsi kyselyssä vaihtoehdon ”muu”. Vastaajat saivat itse täydentää kirjoittamalla muita julkisen sektorin organisaatioita, joissa ovat työskennelleet. Kuvassa 16 on lueteltuna vastauksia, joita vastaajat kirjoittivat. Vastaajat ovat työskennelleet muun muassa ELY-keskuksessa, Aluehallintovirastossa, Terveysten- ja hyvinvoinninlaitoksessa sekä Oikeusrekisterikeskuksessa. Vastaajat ovat työskennelleet myös Maanmittauslaitoksessa, TE-toimistossa, verohallinnossa, Tullissa sekä vankilassa. Vastauksia kertyi muutama myös talous- ja velkaneuvonnasta sekä ministeriön ja valtioneuvoston kansliassa.

Yksityisen sektorin organisaatioissa työskentely

Kuva 17: Työskentely yksityisen sektorin organisaatioissa

Kuvan 17 vastanneilta kysyttiin, missä yksityisen sektorin organisaatioissa he ovat työskennelleet. Naisista 28,10 % oli työskennellyt aiemmin pankissa ja mies vastaajista ei yksikään. Vakuutusyhtiössä oli miehistä työskennellyt 8,30 % ja naisista 1,60 %. Perintäalalla oli miehistä työskennellyt 16,70 % ja naisista 9,40 %. Kuvaan 17 vastanneista miehistä kukaan ei ollut työskennellyt asianajotoimistossa, mutta naisista siellä oli työskennellyt 6,30 %.

Kiinteistöväilyksessä oli miehistä työskennellyt 8,30 % ja naisista 12,50 %. Muu vastauksia kuvaan 17 kertyi miehistä 66,70 % ja naisista 42,20 %.

Webropol-kyselyn viidennessä kysymyksessä kysyimme vastaajilta, millaisia työtehtäviä heidän työhönsä kuuluu. He saivat itse vapaasti kirjoittaa vastauksensa, sillä kysymys oli avoin. Vastauksia kertyi 167 vastaajalta. Taulukkoon viisi on koottu näitä vastauksia ja ne on lajiteltu kategorioittain työpaikasta riippumatta.

Taulukko 5: oikeustradenomien työtehtäviä

tuomioasiat	tuomioiden valmistelu, tuomioiden ja päätöksiä julkaiseminen, tuomion lainvoimaisuuden päättelemine, tuomion lopputuloksen tallentaminen ja lähettäminen
lainkäyttöasiat	lainkäyttöasioiden valmistelu ja kirjaaminen vireille, lainkäyttöasioiden tukitehtävät, välitoimien tekeminen esittelijän ohjeiden mukaan, päätösten puhtaaksikirjoitus
istuntoasiat	kutsujen laatiminen ja lähettäminen istuntoihin, istunnon valmistelu ja järjestäminen, pöytäkirjan pitäminen ja av-laitteiden hallinta istunnossa, istunnon jälkityöt
asiakirjojen käsittely	asiakirjojen laatiminen, viimeistely sekä julkipano, asiakirjojen tilaaminen, perunkirjojen valmistelu ja laadinta, realisointiasiakirjojen valmistelu, haasteiden laatiminen, haastehakemusten tarkastaminen ja täydentäminen, arkistointi, lausumapyyntöjen ja ratkaisuilmoitusten laadinta ja lähettäminen, pöytäkirjan laatiminen
päätökset	päätösten valmistelu, antopäivän määrittäminen, päätösesitysten tekeminen, päätösten julkipano
oikeusapuun liittyvät tehtävät	oikeusapuhakemusten käsittely, oikeusapupäätösten teko, oikeusavustajan antamat eri tehtävät
vankien asiat	valvottujen koevapauksien valmistelu ja seuranta, vapauttamisen valmistelu, sijoittaminen toiseen laitokseen, vankien ohjaus, vankien rangaistusajan suunnitelma

summaariset asiat	summaaristen haaste-hakemuksien, riita-asioiden sekä velkomusasioiden käsittely, häädöt, määräaika seuranta
rahaliikenne	laskujen asiatarastus ja maksaminen, laskujen maksatuspäätökset, oikeudenkäyntilaskujen valmistelu, palkkioiden maksaminen, puolustajan palkkioiden maksut, kirjanpito, talous- ja velkaneuvonta
valitukset	valitus- ja hakemusasioiden esivalmistelu, valitusajan laskeminen, valituslupahakemusten ja valitusten esivalmistelu, valitusten haltuunotto, valitusten käsittely
ulosottoon liittyvät tehtävät	ulosmittausten ja osamaksusopimusten tulkinta, ulosoton tarkastus ja tukipalvelut, myyntipäätösten valmistelu, varainsiirtoveron ja viivästyskoron laskeminen, panttaussitoumusten käsittely, osamaksutilitykset, velka- ja kauppakirjojen käsittely, osakekirjan siirtomerkinnät, realisointi
edunvalvontaan liittyvät tehtävät	edunvalvonnan päivittäistilinpito, vuosi- ja päätöstitit, päämiesten päivittäisen taloudellisten asioiden hoitaminen
yleiset toimistotehtävät	virastopostin hoito, yleinen neuvonta, sähköposti- ja puhelinpäivystys, yhteydenottoihin vastaaminen, käännoisten ja tulkien hankkiminen, lehti-ilmoitusten laatiminen
yhteistyö sidosryhmien kanssa	tuomareiden sekä lakimiesten avustaminen, sidosryhmäyhteistyö, ostajien kanssa yhteydenpito, viranomaisyhteistyö, viestiminen asianosaisten ja eri viranomaisten kanssa

Taulukkoa katsomalla huomaamme, että oikeustradenomeilla on monipuoliset työtehtävät. Kun kävimme vastauksia läpi, huomasimme, että monilla oli kovin saman tyyppisiä työtehtäviä työpaikasta riippumatta. Oikeustradenomit työskentelevät paljon toimistotehtävissä, joten erilaisten asiakirjojen käsitteleminen on kaikissa työtehtävissä yleinen työtehtävä. Vastauksia analysoidessa toistui useassa vastauksessa esimerkiksi arkistointi sekä asiakaspalvelutyö.

7.1.4 Oikeustradenomiopintojen soveltaminen työelämässä

Webropol-kyselyssämme teimme kysymyksen 14 monivalintaiseksi. Kysyimme mitä näistä tiedoista/taidoista tarvitset/olet tarvinnut valmistumisen jälkeen työelämässä. Kysymyksen alapuolelle luettelimme opintojaksoja ja niillä käytyjä taitoja vaihtoehdoiksi vastausvaihtoehdoiksi. Taulukosta 5 näkyy vastaajien vastausvaihtoehdot. Kysymykseen 14 vastasi 176 ihmistä.

Taulukko 6: Tiedolliset ja taidolliset osaamiset työelämässä

	Naiset		Miehet	
Rikosoikeus				
<i>rikostunnusmerkistön tuntemus</i>	65	40,9 %	9	52,9 %
<i>rikoslajien tietämys</i>	77	48,4 %	10	58,8 %
<i>rikosprosessin kulku</i>	114	71,7 %	12	70,6 %
Prosessioikeus				
<i>oikeudenkäynnin kulku</i>	133	83,6 %	14	82,4 %
<i>summaarinen menettely</i>	93	58,5 %	7	41,2 %
<i>muutoksenhakuprosessi</i>	140	88,1 %	14	82,4 %
Perhe- ja jäämistöoikeus				
<i>edunvalvonnan tehtävien tuntemus</i>	75	47,2 %	6	35,3 %
<i>perunkirjoituksen tekeminen</i>	40	25,2 %	4	23,5 %
<i>aviovarallisuusjärjestelmän tunteminen</i>	34	21,4 %	1	5,9 %
Yksityisoikeuden perusteet				
<i>henkilöoikeus (tietosuoja, tietoturvallisuus)</i>	132	83 %	16	94,1 %
<i>yhtiöoikeus (yhtiömuodot, perustaminen, edustaminen, hallinto)</i>	65	40,9 %	6	35,3 %
Julkisoikeuden perusteet				
<i>hyvän hallinnon periaatteet</i>	124	78 %	16	94,1 %
<i>kunnallinen päätöksenteko</i>	26	16,4 %	4	23,5 %
<i>hankintalainsäädäntö</i>	26	16,4 %	2	11,8 %
Insolvenssioikeus				
<i>ulosottomenettely</i>	92	57,9 %	9	52,9 %
<i>yksityishenkilön velkajärjestely, yrityksen saneeraus</i>	91	57,9 %	8	47,1 %
<i>konkurssimenettely</i>	78	49,1 %	8	47,1 %

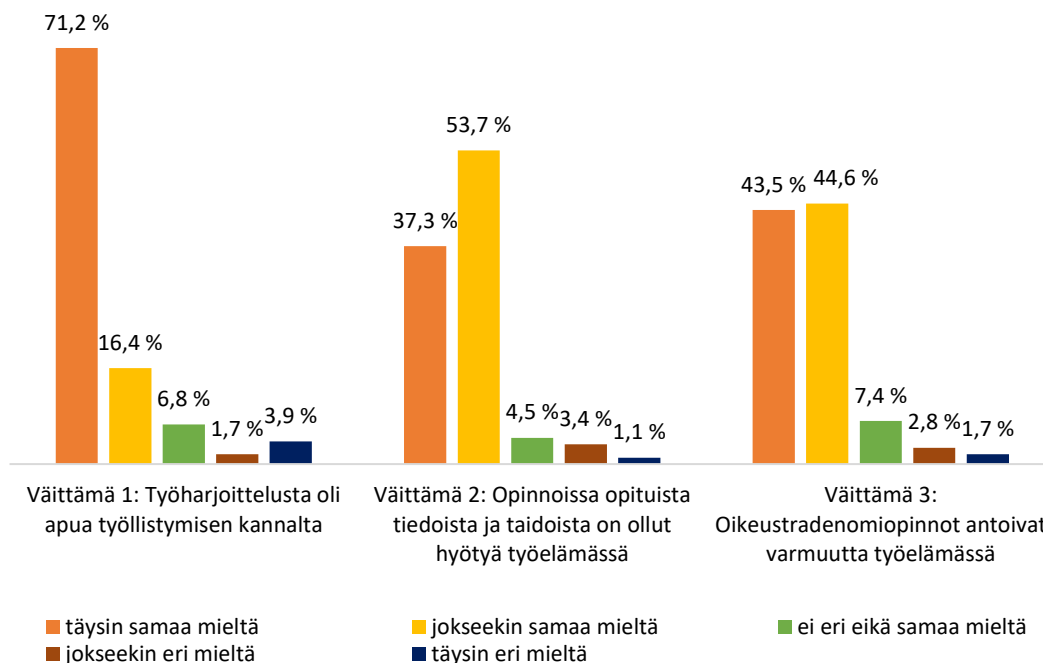
Eniten vastaajien kesken oli tarvittu tietoa prosessioikeudesta, yksityisoikeuden perusteista sekä julkisoikeuden perusteista. Näistä tarpeellisimmiksi tiedoiksi erottui muutoksenhakuprosessi, henkilöoikeus ja hyvän hallinnon periaatteet.

Naisista 88,1 % (140) oli tarvinnut tietoa muutoksenhakuprosessista valmistuksen jälkeen ja miehistä 82,4 % (14). Henkilöoikeuden tietoa oli tarvinnut naisista 83 % (132) ja miehistä 94,1 % (16). Hyvän hallinnon periaatteista tietoa oli tarvinnut naisista 78 % (124) ja miehistä 94,1 % (16).

Taulukkoa tarkastelemalla huomaa, että kaikkia taulukossa olevia tietoja on tarvittu jonkin verran. Kuitenkin vähiten tarvittu osaaminen on ollut naisten kesken kunnallinen päätöksenteko (16,4 %) ja hankintalainsäädäntö (16,4 %). Miehistä vähiten osaamista tarvitaan aviovarallisuusjärjestelmän tuntemisessa (5,9 %) sekä hankintalainsäädännössä (11,8 %).

Kyselyn viimeisessä kysymyksessä tutkimme oikeustradenomien mielipiteitä oikeustradenomiopinnoista sekä tämän vaikutusta työelämän tarpeisiin. Väittämiä oli kolme, joihin oli viisi erilaista vastausvaihtoehtoa: 1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=ei eri eikä samaa mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä ja 5=täysin samaa mieltä.

Väittämiä oikeustradenomiopinnoista ja työllistymisestä

Kuva 18: Oikeustradenomikoulutukseen liittyvät väittämät

Kuvassa 18 on esitetty kolme väittämää, johon kyselyyn vastaajat valitsevat itselleen sopivimman vaihtoehdon viidestä vaihtoehdosta. Väittämässä kaksi

nähdään, onko opinnoista vastaajien mielestä hyötyä työelämässä. Kuvasta ilmenee, että 37,3 % tähän kysymykseen vastaajista oli täysin sitä mieltä, että opinnoissa opituista tiedoista ja taidoista on ollut hyötyä työelämässä, kun taas 1,1 % oli sitä mieltä, että opinnoissa opituista tiedoista ja taidoista ei ole ollut hyötyä työelämässä. 53,7 % oli jokseenkin samaa mieltä, että opinnoissa opituista tiedoista ja taidoista on ollut hyötyä työelämässä. 3,4 % vastaajista oli jokseenkin erimieltä väittämän kanssa. 4,5 % vastaajista ei ollut mielihoidettua kysymykseen.

Väittämään 1 vastanneista 71,2 % oli täysin sitä mieltä, että työharjoittelusta oli apua työllistymisen kannalta ja 3,9 % vastanneista oli täysin eri mieltä väittämän kanssa. Jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa oli 16,4 % vastanneista ja jokseenkin eri mieltä oli 1,7 %. Ei eri eikä samaa mieltä vastasi 6,8 % vastanneista.

Väittämässä 3 44,6 % vastanneista oli jokseenkin samaa mieltä siitä, että oikeustradenomiopinnot antoivat varmuutta työelämässä ja 43,5 % vastanneista oli täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Täysin eri mieltä väittämän kolme kanssa oli 1,7 % ja 7,4 % ei ollut mielihoidettua väittämään. 2,8 % väittämään kolme vastanneista olivat jokseenkin erimieltä väittämän kanssa siitä, antoivatko oikeustradenomiopinnot varmuutta työelämässä.

Muuttujan keskimääräisyyttä kuvaava keskiluku on aritmeettinen keskiarvo. Keskiarvo lasketaan lisäämällä yhteen havaintojen arvot ja jakamalla tästä saatu summa havaintojen määrällä. (KvantiMOTV s.a.) Vastaustemme keskiarvo väittämässä 1 oli 4,5. Väittämässä 2 keskiarvoksi tuli 4,2 ja väittämässä 3 4,3. Keskiluku, joka suuruusjärjestykseen asetetuista muuttujan arvoista on keskimäinen, on mediaani. (KvantiMOTV s.a.) Vastauksissamme väittämässä 1 mediaani on 5,0. Väittämässä 2 sekä 3 mediaani on molemmissa 4,0.

7.2 Teemahaastattelun tulokset

Teemahaastattelumme ensimmäinen teema oli taustatiedot. Haastattelimme viittä naista tutkimustamme varten, kutsumme heitä kirjaimilla A, B, C, D ja E.

lältään he ovat 26, 28, 45, 25, 29 vuotta vanhoja. Heistä kaikki olivat valmistuneet Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta. Haastattelut toteutettiin kesän 2021 aikana. Henkilöitä A, D ja E haastateltiin kasvotusten ja toisia videopuhelun välityksellä. Haastateltava A oli valmistunut vuonna 2019, haastateltava B vuonna 2021, haastateltava C vuonna 2021 ja henkilö D vuonna 2018. Haastateltava E ei halunnut kertoa valmistumisvuottaan, ettei hänen vastauksiaan voida tunnistaa. Haastateltavat A ja E työskentelevät molemmat Kymenlaakson käräjäoikeudessa käräjäsihteereinä ja haastateltava B työskentelee Pohjois-Savon käräjäoikeudessa. Haastateltava C työskentelee yksityisessä lakiasiantuimistossa ja haastateltava D Kymenlaakson oikeusaputoimistossa.

Toinen teemamme haastattelussa oli oikeustradenomiopinnot. Kysyimme haastateltavilta, kokivatko he opinnot laadukkaiksi. Haastateltava A koki, että opinnot olivat laadukkaita vaihtelevasti. Haastattelussa hän toi esiin, että opiskelu sisälsi paljon itseopiskelua ja välillä oli vaikea tietää mihin pitäisi keskittyä. Hänen mielestään opinnoissa tuli myös jonkin verran turhaa tietoa, millä ei tehnyt mitään. Henkilö B:n mielestä opinnot olivat laadukkaita, mutta hän olisi toivonut, että vielä enemmän syvennyttäisiin eri opintoalueisiin. Henkilö C koki, että koronatilanne vaikutti heikentävästi opiskelun laatuun. Häntä harmitti, että lähiopetus jäi pois. Hän koki, että ei ole hyötynyt työssään kaikesta opetuksesta. Haastattelussa hän toi ilmi, että on joutunut itse ottamaan asioista todella paljon selvää. Haastateltava D:n mielestä opinnot olivat laadukkaita. Haastateltava E:n mielestä opinnot olivat suurimmaksi osaksi laadukkaita. Hänen mielestään, jotkut asiat käytiin liian nopealla vauhdilla.

Kysyimme haastateltavilta, mitkä olivat heidän mielestään hyödyllisimpiä kursseja. Haastateltava A:n mielestä koulutuksen pohja oli hyvä, että laajasti opetetaan eri asioista. Haastateltava B kertoi hyödyllisimpiä kursseja olleen rikos- ja rikosprosessioikeus ja oikeudenkäynti ja täytäntöönpano. Haastateltava C kertoi, että hyödyllisiä kursseja olivat olleet perhe- ja jäämistöoikeus. Hän oli tyytyväinen siitä, että sen kerkesi käymään lähiopetuksessa. Niitä taitoja hän on päässyt hyödyntämään työssään. C:n mielestä hyödyllisintä koulussa oli, kun tehtiin erilaisia harjoituksia ja käytiin erilaisia oikeustahoja läpi (syyttäjä, hovioikeus, hallinto-oikeus). Haastateltava D mainitsi haastattelussa hyödylli-

siksi kursseiksi ainakin perhe- ja jäämistöoikeuden sekä rikos- ja rikosprosesioikeuden. Haastateltava E:n mielestä hyödyllisiä kursseja olivat yhtiöoikeus, perhe- ja jäämistöoikeus, oikeudenkäynti ja täytäntöönpano sekä henkilöverotus.

Kysyimme haastateltavilta myös, että onko ollut joitain sellaisia kursseja mistä ei ole ollut hyötyä. A:n mielestä koulussa opetettiin ihan hyvää yleistietoa, mikä on hyvästä, jos aikoo vaihtaa, vaikka työpaikkaa. Hän mainitsi, että kurssien hyödyllisyys riippuu siitä missä työskentelee. Haastateltava B kertoi, että kaikkea oppimaa tietoa on tarvinnut. Hän toi kuitenkin esille, että kurssit ovat vain pintaraapaisua ja syventämistä tarvitaan lisää. Haastateltava C sanoi, että asiakaspalvelu ja asiakasymmärrys opintojaksosta ei ole ollut hyötyä. Hän sanoi, että opettajasta huomasi, ettei aihe kiinnostanut tätä ollenkaan. Haastateltava D sanoi, ettei muista edes mitä insolvenssioikeus tarkoittaa, joten siihen liittyvä kurssi ei ollut hyödyllinen. Haastateltava E:n mielestä kaikki kurssit olivat ihan tarpeellisia. Hän koki, että ne ovat hyvää yleissivistystä.

Kysyimme missä haastateltavat ovat suorittaneet työharjoittelunsa. A kertoi suorittaneensa työharjoittelun Oikeusministeriössä. Haastateltava B oli Itä-Suomen poliisilaitoksella ja perusharjoittelun hän hyväksiluki aiemmalla työkokemuksellaan. C suoritti harjoittelunsa yksityisessä lakiasiaintoimistossa. Emme mainitse paikan nimeä, jotta haastateltavan anonymisyys säilyy. Haastateltava D oli harjoittelussa Kymenlaakson oikeusaputoimistossa ja haastateltava E suoritti harjoittelunsa Kymenlaakson käräjäoikeudessa.

Kysyimme haastateltavilta, oliko harjoittelusta hyötyä työllistymisen kannalta. Kaikkien mielestä oli. Haastateltava A kertoi, että meni harjoittelun jälkeen sijaiseksi oikeudenkäyntiavustajalautakuntaan. B kertoi, että hänen nykyinen työpaikkansa on samassa rakennuksessa, kun se missä työskenteli harjoittelijana. B kertoi myös, että monet harjoittelijat ovat saaneet määräaikaisen työsuhteen hänen työpaikkaansa, vaikka olisivatkin vain perustradenomeja ilman oikeustradenomikoulutusta. C työllistyi samaan työpaikkaan missä suoritti harjoittelunsa. E sai jatkaa harjoittelun jälkeen määräaikaisessa työsuhteessa harjoittelupaikassaan.

Kolmantena teemana haastatteluissamme oli työllistyminen. Kysyimme haastateltavilta, millaisia piirteitä tai taitoja heidän työssään tarvitaan.

A: ”Tulee olla sopeutuva ja tulla ihmisten kanssa toimeen, tarkkuutta ja itsenäistä otetta tarvitaan koska kokoajan ei ole joku kertomassa mitä pitää tehdä vaan täytyy suunnitella itse. Täytyy tuntea oikeudenkäynnin kirjallinen menettely, oikeudenkäynninkulku, perintäkulut, oikeudenkäyntikulut ja tuntea korkolakia. Julkisuusasiat ovat myös tärkeä tuntea, että tietää mitkä asiat ovat salassa pidettäviä.”

B: ”Työssä tarvitsee yhteistyö- ja tiimityöskentelytaitoja, oma-aloitteellisuutta, päätöksenteko- ja tiedonhakukykyä. Parin kanssa tehdään paljon töitä yhdessä ja toisten kanssa joutuu selvittämään asioita. Täytyy kestää sitä, että joka päivä tulee jotain uutta ja mikään ei mene ohjeiden mukaan vaan poikkeuksia tulee paljon. Tiedonhakutaidot ovat myös tärkeitä työssä, kun netistä tai työpaikan ohjeviidakosta pitää löytää ohjeita.”

C: ”Pitää olla hyvin itsenäinen, tiedonhakuinen ja asiakaspalvelu haluinen. Työssä lakimiehen kanssa tehdään paljon töitä parina ja pitää olla kokoajan askeleen edellä siitä mitä asioita hoidetaan. Pitää selvittää paljon, miten asioita hoidetaan, kun tulee uusia asiakkaita.”

D: ”Yleistä tietämystä erilaisista prosesseista ja niiden kulusta tarvitaan. Esimerkiksi täytyy tietää asioiden siirtymisen esitutkintaan ja siitä tuomioistuihin. Tarvitsee ymmärrystä mitä oikeudenkäyntiprosessiin kuuluu. Tarvitsee tietää perintöasioista kuten perunkirjoituksesta ja perinnönjaosta.”

E: ”Pitää kyetä itsenäiseen työskentelyyn sekä päätösten tekoon. Myös paineensietokykyä tarvitsee, koska uusia asioita tulee paljon ja pitää selvittää miten niitä asioita hoidetaan. Yhteistyötaidot, järjestelmällisyys ja tarkkuus ovat myös hyviä piirteitä työssä.”

Haastateltavilta B, C ja E kysyimme mitä taitoja tai piirteitä ei tarvita heidän työssään. Haastateltava B vastasi, että niitä koulun vaikeimpia matikan kursseja ei ole tarvinnut hänen työssään. Haastateltava C vastasi, että toimitukset-

jun hallintaa ei ole tarvinnut. Hän mainitsi sen erityisesti siksi, kun sillä kursilla käytiin Sap-järjestelmää läpi. C:n mielestä Sapin tilalla olisi voitu harjoitella käyttämään Romeo – järjestelmää (tai muita perusohjelmia mitä käytetään käräjäoikeuksissa tai oikeusaputoimistossa) mikä on yleisempi oikeustradenomien töissä. E totesi, että kaikkea ei töissä tarvitse heti osata, että työkyllä opettaa.

Kysyimme haastateltavilta A, B ja E mitä taitoja heidän piti kehittää opiskelujen jälkeen työelämässä. A pohti, että se riippuu mitä töissä tarvitsee. Hänen mielestään koulussa käytiin kuitenkin kaikki vain pintapuolisesti läpi. Korkeasiat hän nosti haastattelussa esiin, että niitä täytyi opetella. Koulussa ei hänen mukaansa käyty korke asioita ollenkaan. B vastasi, että kaikkia taitoja täytyi kehittää. Työelämässä tuli paljon uutta asiaa ja koulu antoi vain teorian, mutta käytännössä työt täytyi opetella. Haastateltava E vastasi myös, että kaikkia taitoja täytyi kehittää. Erityisesti mainitsi, että piti opetella soveltamaan korkolakia.

Tiedustelimme, kauanko haastateltavilta oli kestänyt työllistyä valmistumisen jälkeen. A kertoi, että oli harjoittelun jälkeen lomailut ja työllistynyt 2020 syksyllä. Hän on vuoden työskennellyt nykyisessä työssään. B työllistyi jo ennen kuin valmistui. C:lle soitettiin, seuraavana päivänä harjoittelun jälkeen ja pyydettiin töihin. Haastateltava D kertoi harjoittelun jälkeen olleensa vuoden Kymenlaakson edunvalvontatoimistossa ja sen jälkeen menneensä takaisin töihin oikeusaputoimistoon. Haastateltava E sai jatkaa töitä määräaikaisella sopimuksella.

Haastateltavilta B:ltä, C:ltä ja E:ltä kysyimme pärjäisikö heidän työssään ilman oikeustradenomikoulutusta. Haastateltavat B ja E olivat sitä mieltä, että pärjäisi ja C:n mielestä ei. B vastasi, että koulusta kuitenkin on hyötyä, että teoriassa tietää asioista. Koulutus helpottaa oppimista, kun on jollain tasolla tietoinen asioista. E kertoi, että oikeustradenomi koulutus antaa hyvän pohjatiedon ja työelämässä sitten oppii, miten työ tehdään ja oppii soveltamaan oppimaansa. E sanoi, että pärjäisi ilman koulutusta, mutta kyllä koulu antaa hyvän pohjan.

Lopuksi haastateltava C kertoi, että jäi kaipaamaan koulusta tietoa maahanmuuttotoiminnosta. Niitä tietoja hän tarvitsee työssään. Esimerkeiksi hän mainitsi, miten Suomesta voi hakea oleskelulupaa ja mitä tehdään sellaisessa tilanteessa, kun maahanmuuttovirasto tekee peruutuksen. Hänen mukaansa maahanmuuttoasioita ei käyty koulutuksessa ollenkaan läpi.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

8.1 Pohdintaa

Tutkimuksemme tuloksia analysoimalla voimme todeta, että tutkimuksemme on onnistunut. Kyselyymme vastasi 212 henkilöä, joka vahvasti tutkimuksemme vastausten vertailuarvoa. Vastanneiden määrä ylitti omat toivomuksemme, koska emme osanneet kuvitellakaan niin suurta vastaajamäärää. Saimme vastaukset tutkimuskysymyksiimme ”miten ja minne oikeushallinnon alaisuudessa työskentelevät oikeustradenomit ovat työllistyneet opintojensa jälkeen”. Kuvat 15, 16 sekä 17 (s. 42–43) kertovat jo itsessään vastauksen, minne he ovat työllistyneet. Suurin osa vastaajista työskentelee käräjäoikeuksissa, rikosseuraamuslaitoksella ja hovioikeuksissa. Kuva 11 (s. 38) vastaa mielestämme hyvin kysymykseen, miten työllistyivät. Kuvasta näkee, että suurin osa vastaajista työskentelee edelleen harjoittelupaikassaan. Tästä voimme päätellä, että moni on päätenyt juuri harjoittelun kautta nykyiseen työpaikkaansa. Tutkimuksemme osoittaa, että hyvin hankittu harjoittelupaikka avaa ovia työllistymiseen valmistumisen jälkeen. Kyselyn avulla saimme myös vastauksen alatutkimuskysymyksiimme. Taulukosta 6 (s. 46) voi päätellä, että jokaista opinnoista opittua taitoa on tarvittu jollain tapaa työelämässä. Kaikkiin taulukon 6 kohtiin on tullut vastaus, että kyseisiä taitoja on tarvittu työelämässä ja voimme päätellä, että kyseiset opintojaksot vastaavat työelämän tarpeisiin. Tutkimuksestamme voi tehdä myös johtopäätelmän, että naisia on töissä julkisella sektorilla miehiä enemmän, sillä kyselyymme vastanneista yli 80 % oli naisia.

Haastattelumme valikoitui viisi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistunutta opiskelijaa. Haastatteluiden kanssa kohtasimme eniten vaikeuksia, koska meille tuli aikataulutuksen kanssa ongelmia. Molemmat olimme kesän työharjoittelussa ja olimme suunnitelleet, että pääsisimme haastatteluiden

kimppuun, kun harjoittelut loppuvat. Työllistyimme kuitenkin yllättäen molemmat harjoittelupaikkoihimme kesän jälkeen. Ongelmaksi syntyi se, että olimme molemmat joka arkipäivä neljään asti töissä, emmekä näin pystyisi virka-aikana toteuttamaan haastatteluita. Aikatauluongelman vuoksi rajasimme haastateltavat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistuneisiin. Hyödynsimme suhteitamme jo koulusta valmistuneisiin opiskelijoihin, joille kävi haastattelut iltaisin ja viikonloppuisin. Työpaikalla saimme haastatella myös paria työkaveria. Työkiireiden vuoksi emme pystyneet suorittamaan enempää haastatteluita. Haastatteluiden vähyyttä emme näe ongelmana, koska saimme kattavat vastaukset tutkimuskysymyksiimme Webropol-kyselyn kautta. Alun perin lisäsimme haastattelut tutkimukseemme sen takia, ettemme uskoneet tavoittavamme kyselyn kautta niin suurta vastaajajoukkoa kuin sitten loppupeleissä kuitenkin tavoitimme.

Haastatteluiden tarkoitus oli ja on edelleen tukea kyselyn vastauksia. Haastatteluissa keskityimme saamaan vastaukset alakysymyksiimme millaisia tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia työelämässä oikeustradenomeilta vaaditaan ja miten työelämän vaatimukset täyttyvät oikeustradenomiopinnoissa. Haastatteluissa tuli hyvin esille millaisia taitoja oikeustradenomeilta vaaditaan. Haastatteluissa ilmeni, että monet olisivat kaivanneet, vielä lisää syventymisvaihtoehtoja oppiaineisiin. Haastatteluissa myös toistui, että oikeustradenomiopinnot antavat hyvän yleistiedon ja pohjan, mutta syventymistä aiheeseen tarvitaan lisää. Toivottiin, että saisi vaikka valinnaisaineina valita syventäviä opintojaksoja lisää.

Tutkimuksemme vastaa osittain kysymykseen, miten työelämän vaatimukset täyttyvät opinnoissa. Haastatteluissa ilmeni, että oikeustradenomeilta odotetaan tuntemusta erilaisista prosesseista kuten oikeudenkäynnin kirjallisesta menettelystä, oikeudenkäynnin kulusta, perinnönjaosta, perunkirjoituksista sekä julkisuusasioiden tuntemisesta. Näitä kaikkia tietoja opetetaan oikeustradenomiopinnoissa, joten näiltä osin koulutus kohtaa työelämän vaatimukset. Haastattelussa tuotiin esille, että opinnoissa ei hyödynnetty ollenkaan millaisia järjestelmiä työelämässä tullaan käyttämään, esimerkiksi Romeo-järjestelmää. Ainoastaan yksi haastateltavista oli sitä mieltä, että hänen työssään ei pärjäisi

ilman oikeustradenomikoulutusta. Muiden mielestä heidän työssään kyllä pärjäisi ilman koulutusta, kunhan perehdytys on hoidettu hyvin. Haastateltavat olivat kuitenkin sitä mieltä, että koulutus antaa hyvän pohjan työelämälle. Oikeustradenomiopinnot helpottavat uuden oppimista työpaikalla, kun teoriassa ymmärtää mistä on kyse.

Jatkotutkimuksena aiheitamme voisi lähteä tutkimaan toisesta näkökulmasta, kuten esimerkiksi tutkimalla oikeustradenomien työttömyyttä tai yksityisellä sektorilla työskenteleviä. Vaikka saimme hieman tietoa yksityisellä sektorilla työskentelystä, tieto jäi kuitenkin melko avoimeksi, joten tätä puolta pystyisi tutkimaan lisää. Haastatteluista ilmeni, että lisää syventymistä opintoihin kaivataan. Tätä aihetta voisi lähteä tutkimaan, että minkälaista syventymistä opintoihin tarvittaisiin lisää.

8.2 Työn luotettavuus ja oman työn arviointi

Kun arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta, voidaan käyttää käsitettä validius. Se tarkoittaa tutkimusmenetelmän tai mittarin tarkoitusta mitata sitä, mitä tutkimuksessa on tarkoitus mitata. Kuitenkin aina todellisuus ei vastaa sitä, mitä tutkija luulee tutkivansa. Esimerkkinä tästä tilanteesta voidaan pitää kyselylomakkeiden kysymysten väärinymmärryksiä: vastaaja saattaa käsittää kysymykset eri tavalla, mitä tutkija on tarkoittanut. (Hirsjärvi ym. 2009, 231–232.) Joihinkin laatimaamme kyselyn kysymyksiin tuli vastauksissa paljon ylimääräistä tietoa, mitä emme tarvinneet tutkimukseemme. Tästä voimme tehdä sen johtopäätöksen, että kaikki vastaajat eivät täysin ymmärtäneet mitä haimme kysymyksillä takaa. Esimerkiksi kysymystä työhistoriasta, olisi pitänyt tarkentaa. Saimme hirveästi vastauksia missä ihmiset ovat työskennelleet koko työuransa aikana, vaikka tarkoituksenamme oli kysyä missä töissä he ovat työskennelleet oikeustradenomeina. Vastauksia tuli kaupan kassasta aina sosionomin tehtäviin asti. Joitakin vastauksia oli myös vaikea analysoida, koska emme voineet olla aivan varmoja onko vastaaja edes oikeustradenomi vastaustensa perusteella. Kyselyn alussa olisi pitänyt vielä selvemmin tarkentaa, että kysely on tarkoitettu vain ja ainoastaan oikeustradenomiksi valmistuneille.

Tutkimuksemme kuitenkin sujui suunnitelmien mukaan kyselyn osalta. Odotimme kuitenkin kyselyyn paljon vähemmän vastauksia mitä loppujen lopuksi saimme, joten kysymykset olisi luultavammin täytynyt suunnitella eri tavoin. Esimerkiksi aukkokysymysten analysointiin meni todella paljon aikaa, sillä vastaajat olivat antaneet erittäin laajoja vastauksia. Suuri vastausjoukko kuitenkin vähentää tutkimuksen reliabiliteettia. Tutkimuksen reliabiliteetti tarkoittaa, onko tutkimus toistettavissa samoilla vastaustuloksilla. Esimerkiksi, jos kaksi henkilöä toteuttaa tutkimuksen ja päätyy samoihin tuloksiin, on tulos reliabeli. (Hirsjärvi ym. 2009, 231.) Kyselyn vastaajien suuren joukon vuoksi saimme kuitenkin paljon vertailtavia tuloksia, jotka luovat luotettavuutta eri tavalla kuin pienelle joukolle toteutettu haastattelu.

Päätimme, että emme laita kaikkia kyselyn kysymyksiä pakollisiksi, vaan osa kysymyksistä oli vapaaehtoisia. Emme siis kaikkiin kohtiin saaneet kaikkien vastauksia, joten emme voi luotettavasti sanoa, että kaikki kysymysten vastaukset ovat vertailukelpoisia keskenään. Toisaalta, jos olisimme laittaneet kaikki kysymykset pakollisiksi, todella moni olisi saattanut jättää kyselyn tekemisen kesken. Jos tutkimus toteutettaisiin uudelleen, tekisimme muutamia asioita siis toisin. Olemme kuitenkin tyytyväisiä tulokseen ja tutkimukseemme.

9 LÄHTEET

Ammattikorkeakouluun.fi s.a. Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn ala. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/koulutukset/> [viitattu 23.2.2021].

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Ammattikorkeakouluopinnot s.a. Opinnäytetyö. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ammattikorkeakouluopinnot.fi/opinnaytetyo-8082> [viitattu 21.3.2021].

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. & Sinivuori, E. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. p. Helsinki: Tammi.

Jokela, J. 2015. Oikeustradenomien työllistyminen – Kokemuksia koulutuksen hyödyistä työelämässä. Opinnäytetyö. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/101814/Jokela_Jenna.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 31.3.2021].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu s.a. Tradenomi (AMK), liiketalous. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/koulutukset/tradenomi-amk/> [viitattu 23.2.2021].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. 2018. Opetussuunnitelmat. Liiketalous, päiväopetus, kaikki liiketalouden opinnot. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opinto-opas.xamk.fi/index.php/fi/28/fi/272/LTKV18SP/116/year/2018> [viitattu 25.2.2021].

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. 2020. Learn. Harjoittelu, liiketalous Kouvola. Harjoitteluohjeet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://learn.xamk.fi/course/view.php?id=309> [viitattu 25.3.2021].

Kananen, J. 2011. Kvanti. Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

KvantiMOTV s.a. Keskiluvut. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvanti/keskiluvut/keskiluvut/> [viitattu 3.9.2021].

Laitala, S. & Laitia, P. 2011. Laurean oikeustradenomiopiskelijoiden työharjoittelu oikeushallinnon työpaikoissa vuosina 2007–2010. Opinnäytetyö. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/30426/Julkaisu_Laitala_Laitia_LOPULLINEN_TYO.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 31.3.2021].

Mikkola, L. 2008. Oikeustradenomikoulutus – nykytilanne ja tulevaisuus. Opinnäytetyö. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/1312/Mikkola_Laura.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 31.3.2021].

Oikeusministeriö s.a. Hallinnonala. Saatavissa: <https://oikeusministerio.fi/hallinnonala> [viitattu 27.7.2021].

Oikeusministeriö s.a. Ministeriö. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://oikeusministerio.fi/ministerio> [viitattu 27.7.2021].

Oikeusministeriö s.a. Oikeusministeriön historia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://oikeusministerio.fi/historia> [viitattu 27.7.2021].

Oikeusministeriö s.a. Oikeusministeriö työnantajana. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://oikeusministerio.fi/oikeusministerio-tyonantajana> [viitattu 21.8.2021].

Oikeusministeriö s.a. Oikeustradenomiopintojen sisältö. Kokouksen liitetiedosto [viitattu 1.9.2020].

Oikeusministeriö. 2005. Työryhmämietintö 2005:15 – Ammattikorkeakouluväylä oikeushallinnon alalle. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75657/om_tr_15_2005_ammattikorkea_24_s.pdf?sequence=1 [viitattu 1.9.2021].

Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a. Korkeakoulut, tiedelaitokset ja muut julkiset tutkimusorganisaatiot. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://minedu.fi/korkeakoulut-ja-tiedelaitokset> [viitattu 18.2.2021].

Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a. Korkeakoulutus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://minedu.fi/korkeakoulutus> [viitattu 18.2.2021].

Opintopolku s.a. Ammattikorkeakouluopintojen rakenne. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/ammattikorkeakoulu-opintojen-rakenne/> [viitattu 19.2.2021].

Tieteen termipankki. 2016. Oikeushallinto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:oikeushallinto> [viitattu 3.9.2021].

Tradenomiliitto s.a. Tietoa meistä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.tradenomi.fi/tietoa-meista/> [viitattu 31.3.2021].

Tradenomiliitto. 2020. Tradenomien jäsentutkimus. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.tradenomi.fi/site/assets/files/1197/20210118_tradenomit_jasentutkimus_2020_web_1.pdf [viitattu 18.3.2021].

Valtion virkamieslaki 19.8. 1994/750

Valtioneuvosto s.a. Valtioneuvoston toiminta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://valtioneuvosto.fi/tietoa/toiminta> [viitattu 27.7.2021].

Valtiovarainministeriö. 2021. Virkamieseettinen toimintaohje. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163089/Virkamieseettinen%20toimintaohje.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [14.8.2021]

Kyselylomakkeen saatekirje

Hei oikeustradenomit!

Olemme kaksi oikeustradenomiopiskelijää ja teemme tutkimusta opinnäytetyöhömmme oikeustradenomien työllistymisestä yhdessä Tradenomiliiton kanssa. Kyselyn tarkoituksena on tutkia, miten ja minne oikeustradenomit ovat työllistyneet sekä millaisia tiedollisia ja taidollisia vaatimuksia työelämässä on.

Olemme laatineet lyhyen kyselyn, jonka täyttäminen vie vain 5–10 minuuttia. Olisimme iloisia, jos kävisitte vastaamassa kyselyyn. Käsittelemme kaikki vastaukset anonymisti ja luottamuksellisesti. Kysely on avoinna 5.7.2021 asti.

Kyselyn lisäksi toteutamme haastattelun, jossa tutkimme tarkemmin oikeustradenomiopintojen vaikutusta työelämässä. Kyselyn lopussa on yhteystietolomake, johon voit halutessasi jättää yhteystietosi haastattelua varten.

Linkki kyselyyn: <https://link.webpolsurveys.com/S/8D8E98075694F379>

Mukavaa kesän jatkoa

Ystävällisin terveisin

Katja Jämsä ja Jenna Kylmäperä

This survey is only in Finnish

Tutkimuskyselymme oikeustradenomien työllistymisestä

Sukupuoli*

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

Ikä*

- 18–25
- 26–30
- 31–35
- 36–40
- 41+

Tällä hetkellä olen

- Oikeustradenomitutkinnon suorittanut ja työelämässä
- Oikeustradenomitutkinnon suorittanut, mutta työtön
- Muu, mikä?

Työskentelen tällä hetkellä*

- Julkisella sektorilla
- Yksityisellä sektorilla
- Kolmannella sektorilla (yhdistys, säätiö, järjestö)

Millaisia työtehtäviä työhön kuuluu?

Valmistumisvuosi ja oppilaitos*

Missä suoritit oikeustradenomiopintoihisi sisältyvän työharjoittelun? *

Mikä oli ammattinimikkeesi? Millaisia työtehtäviä sinulla oli?

Työllistyitkö harjoittelun jälkeen harjoittelupaikkaasi? *

- Kyllä
- En

Kauan olit töissä? *

- alle vuosi
- 1–2 vuotta
- 2–5 vuotta
- 5–10 vuotta
- 10+ vuotta
- Työskentelen edelleen

Kauan sinulla kesti työllistyä valmistumisen jälkeen? *

- alle vuosi
- 1–2 vuotta
- 2–5 vuotta
- 5+ vuotta
- En ole työllistynyt

Valitse seuraavista julkisen sektorin organisaatioista ne, joissa työskentelet tai olet työskennellyt*

- käräjäoikeus
- hovioikeus
- korkein oikeus
- ulosotto
- oikeusapu
- erityistuomioistuin
- hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus
- kunta
- Kansaneläkelaitos
- poliisilaitos
- edunvalvonta
- syyttäjänvirasto
- rikosseuraamuslaitos
- maistraatti
- muu, mikä?
- en missään yllämainituista

Valitse seuraavista yksityisen sektorin organisaatioista ne, joissa työskentelet tai olet työskennellyt*

- pankki
- vakuutusyhtiö
- perintäala
- asianajotoimisto
- kiinteistönvälitys
- muu, mikä?
- en missään yllämainituista

Mitä näistä tiedoista/taidoista tarvitset/olet tarvinnut valmistumisen jälkeen työelämässä?

- rikostunnusmerkistön tunteminen
- rikoslajien tietämys
- rikosprosessin kulku
- oikeudenkäynnin kulku
- summaarinen menettely
- muutoksenhakuprosessi
- edunvalvonnan tehtävien tuntemus
- perunkirjoituksen tekeminen
- aviovarallisuusjärjestelmän tunteminen
- henkilöoikeus
- yhtiöoikeus
- hyvän hallinnon periaatteet
- kunnallinen päätöksenteko
- hankintalainsäädäntö
- ulosottomenettely
- yksityishenkilön velkajärjestely, yrityksen saneeraus
- konkurssimenettely

Vastaa väittämiin*

Työharjoittelusta oli apua työllistymisen kannalta

- täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

Opinnoissa opituista tiedoista ja taidoista on ollut hyötyä työelämässä

- täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

Oikeustradenomiopinnot antoivat varmuutta työelämässä

- täysin eri mieltä, jokseenkin eri mieltä, ei samaa eikä eri mieltä, jokseenkin samaa mieltä, täysin samaa mieltä

**Täytä alle yhteystietosi, jos saamme haastatella sinua etänä vielä yksityiskoh-
taisemmin.**

- Etunimi
- Sukunimi
- Matkapuhelin
- Sähköposti

Teemahaastattelun runko

Teema 1. Taustatiedot

- ikä
- sukupuoli
- valmistumisvuosi ja oppilaitos
- missä työskentelet

Teema 2. Oikeustradenomiopinnot

- opintojen laadukkuus
 - hyödylliset kurssit
 - kurssit, joista ei hyötyä
- harjoittelu
 - hyöty työllistymiseen, verkostoituminen

Teema 3. Työllistyminen

- millaisia piirteitä työssä tarvitaan
 - mitä tarvitaan, mitä ilman ei pärjäisi
 - mitä ei tarvita
 - mitä täytyi kehittää
- tiedot ja taidot työssäsi
 - mitä tarvitaan, mitä ilman ei pärjäisi
 - mitä ei tarvita
 - mitä täytyi kehittää